

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

COMPTE RENDU INTEGRAL

MET HET BEKNOPT VERSLAG

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN, DE
ALGEMENE ZAKEN EN HET OPENBAAR AMBT

COMMISSION DE L'INTERIEUR, DES AFFAIRES
GENERALES ET DE LA FONCTION PUBLIQUE

woensdag

mercredi

11-10-2000

11-10-2000

14:30 uur

14:30 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Mondelinge vraag van mevrouw Kristien Grauwels 1
aan de minister van Ambtenarenzaken en
Modernisering van de openbare besturen over "de
toestand van de vrouwen in het openbaar ambt"
(nr. 2435)

Sprekers: **Kristien Grauwels, Luc Van
den Bossche**, minister van
Ambtenarenzaken en Modernisering van
de openbare besturen

Interpellatie van de heer Francis Van den Eynde 4
tot de eerste minister over "de aanval waarvan
Vlaams Parlementslid Filip Dewinter op zondag
24 september 2000 in Amsterdam het slachtoffer
was" (nr. 485)

Sprekers: **Francis Van den Eynde, Luc
Van den Bossche**, minister van
Ambtenarenzaken en Modernisering van
de openbare besturen

Moties 5
Samengevoegde interpellatie en mondelinge 6
vragen van

- de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister 6
van Binnenlandse Zaken over 'Erdal Fehriye'
(nr. 2392)

- de heer Lode Vanoost aan de minister van 6
Binnenlandse Zaken over 'mevrouw Erdal Fehriye'
(nr. 2410)

- de heer Karel Van Hoorebeke tot de eerste 6
minister over "Erdal Fehriye" (nr. 477)

- de heer Hugo Coveliers aan de minister van 6
Binnenlandse Zaken over 'het dossier-Erdal
Fehriye' (nr. 2474)

Sprekers: **Karel Van Hoorebeke, Lode
Vanoost, Hugo Coveliers**, voorzitter van
VLD-fractie, **Antoine Duquesne**, minister
van Binnenlandse Zaken

Mondelinge vraag van de heer Daniël Vanpoucke 13
aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de
communicatie tussen de federale minister en zijn
Vlaamse collega nopens de politiehervorming"
(nr. 2412)

Sprekers: **Daniël Vanpoucke, Antoine
Duquesne**, minister van Binnenlandse
Zaken, **Karel Van Hoorebeke**

Mondelinge vraag van de heer Marcel Hendrickx 14
aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de
organisatie van kienavonden" (nr. 2418)

Sprekers: **Marcel Hendrickx, Antoine
Duquesne**, minister van Binnenlandse
Zaken

Mondelinge vraag van mevrouw Leen Laenens 15
aan de minister van Binnenlandse Zaken over

SOMMAIRE

Question orale de Mme Kristien Grauwels au 1
ministre de la Fonction publique et de la
Modernisation de l'administration sur "la situation
des femmes dans la fonction publique" (n° 2435)

Orateurs: **Kristien Grauwels, Luc Van
den Bossche**, ministre de la Fonction
publique et de la Modernisation de
l'administration

Interpellation de M. Francis Van den Eynde au 4
premier ministre sur "l'agression dont a été
victime le parlementaire flamand Filip Dewinter à
Amsterdam le dimanche 24 septembre 2000"
(n° 485)

Orateurs: **Francis Van den Eynde, Luc
Van den Bossche**, ministre de la Fonction
publique et de la Modernisation de
l'administration

Motions 5
Interpellation et questions orales jointes de 6

- M. Karel Van Hoorebeke au ministre de 6
l'Intérieur sur 'Erdal Fehriye' (n° 2392)

- M. Lode Vanoost au ministre de l'Intérieur sur 6
'Mme Erdal Fehriye' (n° 2410)

- M. Karel Van Hoorebeke au premier ministre sur 6
"Erdal Fehriye" (n° 477)

- M. Hugo Coveliers au ministre de l'Intérieur sur 6
'le dossier Erdal Fehriye' (n° 2474)

Orateurs: **Karel Van Hoorebeke, Lode
Vanoost, Hugo Coveliers**, président du
groupe VLD, **Antoine Duquesne**, ministre
de l'Intérieur

Question orale de M. Daniël Vanpoucke au 13
ministre de l'Intérieur sur "la communication entre
le ministre fédéral et son collègue flamand en ce
qui concerne la réforme des polices" (n° 2412)

Orateurs: **Daniël Vanpoucke, Antoine
Duquesne**, ministre de l'Intérieur, **Karel
Van Hoorebeke**

Question orale de M. Marcel Hendrickx au 14
ministre de l'Intérieur sur "l'organisation de
soirées 'bingo'" (n° 2418)

Orateurs: **Marcel Hendrickx, Antoine
Duquesne**, ministre de l'Intérieur

Question orale de Mme Leen Laenens au ministre 15
de l'Intérieur sur "une enquête interne de la

"een interne enquête van de rijkswacht" (nr. 2441)

Sprekers: **Leen Laenens, Antoine Duquesne**, minister van Binnenlandse Zaken

gendarmerie" (n° 2441)

Orateurs: **Leen Laenens, Antoine Duquesne**, ministre de l'Intérieur

Mondelinge vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Binnenlandse Zaken over "het toezicht bij de betogingen" (nr. 2459)

Sprekers: **Zoé Genot, Antoine Duquesne**, minister van Binnenlandse Zaken

Question orale de Mme Zoé Genot au ministre de l'Intérieur sur "la surveillance des manifestations" (n° 2459)

Orateurs: **Zoé Genot, Antoine Duquesne**, ministre de l'Intérieur

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Binnenlandse Zaken over "een permanente eenheid van de civiele bescherming in Limburg" (nr. 2460)

Sprekers: **Jo Vandeurzen, Antoine Duquesne**, minister van Binnenlandse Zaken

Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de l'Intérieur sur "une unité permanente de la protection civile au Limbourg" (n° 2460)

Orateurs: **Jo Vandeurzen, Antoine Duquesne**, ministre de l'Intérieur

COMMISSIE VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN, DE
ALGEMENE ZAKEN EN HET
OPENBAAR AMBT

van

WOENSDAG 11 OKTOBER 2000

14:30 uur

De vergadering wordt geopend om 14.35 uur door de heer Paul Tant, voorzitter.

La séance est ouverte à 14.35 heures par M. Paul Tant, président.

01 Mondelinge vraag van mevrouw Kristien Grauwels aan de minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen over "de toestand van de vrouwen in het openbaar ambt" (nr. 2435)

01 Question orale de Mme Kristien Grauwels au ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration sur "la situation des femmes dans la fonction publique" (n° 2435)

01.01 Kristien Grauwels (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, hoewel het de helft van de bevolking aangaat, is er blijkbaar weinig belangstelling voor het onderwerp dat ik vandaag wil behandelen, met name de toestand van de vrouw in het openbaar ambt, zoals men dat enigszins raar heeft geformuleerd.

Naar aanleiding van de publicatie van het overzicht van de personeelssterkte in de overheidssector lazen wij in de kranten een bespreking onder de titel "Vrouwen breken door in de ambtenarij", wat toch wel een zeer positieve interpretatie van de cijfers was. Het klonk inderdaad als muziek in de oren. Bekijkt men echter de cijfers van naderbij, dan is het een heel ander verhaal.

Over het algemeen zijn er veel meer mannen dan vrouwen statutair benoemd, terwijl meer dan de helft van de contractuelen vrouw zijn. In niveau 1, rang 17 bijvoorbeeld is er één vrouw op vijftien; in

COMMISSION DE L'INTERIEUR,
DES AFFAIRES GENERALES ET
DE LA FONCTION PUBLIQUE

du

MERCREDI 11 OCTOBRE 2000

14:30 heures

rang 16 zijn het er 12 op 106; in rang 15 gaat het om 56 vrouwen op 448 werknemers en in rang 12/13 zijn de vrouwen met 210 op 1332 personeelsleden. Ook in niveau 2+ komen er weinig vrouwen voor.

De recentst in niveau 1 aangenomen groep – wat misschien verklaart waarom het krantenartikel positief was – bestaat wel uit evenveel mannen als vrouwen. Men gaat er blijkbaar vanuit dat al deze vrouwen zullen blijven en doorgroeien.

Mijn vragen zijn de volgende. Zijn er, nu het klassiek personeelsbeleid zal worden omgevormd tot een human resources management, maatregelen gepland, waardoor hooggeschoolde vrouwen inderdaad naar de hoogste functies doorstromen en er blijven?

Ten tweede, bij de hervorming wordt het gelijkekansenbeleid toevertrouwd aan een tijdelijke cel, een zogenaamde programmatorische overheidsdienst die aan een ministerie kan worden toegevoegd. Op basis waarvan wordt die wel of niet aan welk ministerie toegevoegd? Wie coördineert het gelijkekansenbeleid en wie voorziet in de nodige middelen?

01.02 Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, ten eerste stel ik vast dat zowel in de openbare als in de private sector het principe van de formele gelijkheid gehanteerd wordt. Nochtans blijkt uit de wetenschappelijke analyse en het in kaart brengen van de praktijk dat er, alle wetgevende initiatieven ten spijt, een feitelijke ongelijkheid blijft bestaan. Voorts leren we daaruit dat de ongelijkheid grotendeels terug te vinden is in cultuur en attitude. Met andere woorden, heel veel wetgevend werk kan wel een verandering

teweegbrengen, maar zal het probleem niet oplossen.

We komen bijgevolg automatisch bij het human resources management. Tot nu toe werd voor het personeelsbeleid van de administratie een traditioneel model gevolgd dat zeer bureaucratisch en statisch is. Daarbij wordt de ambtenaar beschouwd als een instrument in een ontzaglijke bureaucratie. Zoekend naar een antwoord op wat gemeenzaam politisering genoemd wordt, en naar enige objectivering, is men parameters beginnen te hanteren, die wel objectief zijn, maar waarvan de relevantie ten opzichte van personeelsbeleid laag is en dus niet echt geschikt. Ik denk bijvoorbeeld aan anciënniteit, dat wel een objectieve rangschikking geeft.

Feit is dat we in het Copernicus-plan bewust de bestaande tegenstrijdigheid hebben versterkt. Ik verklaar mij nader. Het probleem dat mevrouw Grauwels heeft geschetst, kan niet worden verholpen in de huidige traditionele bureaucratische organisatie. Dat kan wel in geval van een human resources management waarbij men de werknemers beschouwt als de kern van het gebeuren.

In feite zou het in onze ambitie moeten liggen om alle talenten maximale ontplooiingskansen te geven, hen maximaal te benutten en verder te ontwikkelen om hen aldus in zekere mate ook, ik zeg wel in zekere mate, te kunnen behouden. Een uitstroom is niet de facto ongezond. Het is natuurlijk zo dat de uitstroom niet te groot mag zijn. Daaraan zal trouwens in de toekomst iets harder moeten worden gewerkt. Nu neemt men gewoon akte van de uitstroom en zegt men: "Er zijn er zoveel weggegaan, zoveel in dat departement". Waarom echter, dat weten wij niet.

Het profiel van de personeelsleden die de administratie verlaten, zou in kaart moeten worden gebracht. Er moet worden gezocht naar de reden van hun vertrek, om na te gaan in welke mate de organisatie geheel of gedeeltelijk gezond of ongezond is.

Wanneer er bij het personeelsbeleid wordt rekening gehouden met het aspect gender, dan betekent dit dat er aandacht zal moeten worden besteed aan de differentiatie, wat wil zeggen dat ieders individuele bekwaamheid zo goed mogelijk moet worden ontplooid en dat de nadruk wordt gelegd op de individuele capaciteiten en mogelijkheden in de plaats van op de functie an sich. Zodoende wordt een aanknopingspunt geboden voor het streven naar gendergelijkheid

en het valoriseren van verschillen tussen mensen via het personeelsbeleid. Ik geef u vijf belangrijke elementen.

Ten eerste, gaat het om de invoering van nieuwe vormen van arbeidsorganisatie, de zogenaamde flexibiliteit. Flexibiliteit is niet een eenduidig negatief begrip, hoewel sommigen het in dat verdomhoekje hebben gestoken. Sommige vormen van flexibiliteit worden in een bepaalde cultuur geïnterpreteerd, niet zozeer als cultuurversterkend, maar wel als cultuurbevestigend. Het verhaal is dus gemengd van inhoud en moet voorzichtig worden gelezen. De houding ten opzichte van deeltijds werken verandert zeer traag, hoewel het op dit ogenblik nog steeds als cultuurbevestigend wordt beschouwd. Het geeft alleszins de mogelijkheid om niet volledig afscheid te moeten nemen van de arbeidsloopbaan, terwijl men er toch van kan eten en drinken.

Flexitime is zeker niet onbelangrijk, waarbij ik onder meer denk aan de sabbatical leave. Wij kunnen twee groepen van 20 personeelsleden de kans geven om aan de ULB of de KUB overheidsmanagement te studeren, terwijl zij verder als ambtenaar worden bezoldigd. Daarbij streven wij, via een objectieve selectie, naar een evenwicht tussen mannen en vrouwen, hoewel de uiteindelijke selectie door de universiteit gebeurt. Het is belangrijk om weten dat het hier gaat om mensen beneden de 35 jaar. Wij investeren in de toekomst, maar de vruchten ervan zullen soms pas een aantal jaren later kunnen worden geplukt. Andere mogelijkheden zijn loopbaanonderbreking, duobanen, contracten voor bepaalde duur, gemengde loopbanen, zowel in de openbare als in de privé-sector, prestatiebeloning en dergelijke meer.

Een tweede aspect betreft die van de ontwikkeling. Mannen en vrouwen moeten gelijke kansen hebben en dit begint reeds bij de vorming, training en opleiding. Het ontwikkelingstraject moet individueel worden uitgestippeld, waarbij de bekwaamheid een belangrijke rol speelt. In een eerste fase wordt een evaluatie gemaakt die het performante karakter van het personeelslid in kaart brengt. Van daaruit kunnen een aantal sporen worden gevolgd die leiden naar meer ontwikkeling en een hogere verfijning en verbetering. In een tweede fase - hoewel de evaluatoren daarbij veel beter zullen moeten worden opgeleid - kan men tot een potentialiteitsevaluatie overgaan. Door een potentialiteitsevaluatie is de kans veel groter om

het aanwezige talent echt te gaan ontwikkelen en in te zetten. Deze fase zal pas kunnen worden ingezet wanneer de evaluatoren hiervoor klaar zijn. Niet alleen de vakliteratuur, maar ook de praktische ervaringen van de privé-sector tonen aan dat een beschrijvende evaluatie reeds een moeilijke klus is, maar een evaluatie op potentialiteiten nog veel moeilijker. Wij zullen dus in twee trappen moeten gaan werken.

Ten derde, mannen en vrouwen moeten gelijke kansen krijgen bij de uitbouw van hun loopbaan. Op dit ogenblik komen vrouwen gemakkelijk terecht in 'dead end' posities. Het gaat daarbij dikwijls om staffuncties, die een vrij hoge bekwaamheid vereisen, maar waarbij er niet echt een doorgroeimogelijkheid bestaat, tenzij naar een andere functie wordt overgestapt. Vandaag zitten vrouwen dikwijls in technisch vrij ingewikkelde posities, hoewel dit niet altijd zichtbaar is.

Dat is logisch. In een organisatie waar anciënniteit als belangrijkste criterium voor promoties geldt, wordt meestal de doorstroming van vrouwen bemoeilijkt, al is het maar omdat ze een aantal jaren loopbaanonderbreking hebben genomen of omdat zij pas later in dienst komen. Sommige vrouwen wachten tot de kinderen wat groter zijn alvorens een examen af te leggen. Anciënniteit is voor deze vrouwen een handicap die zij tot op het einde van hun carrière meeslepen. Omdat wij inzake het carrièreverloop van de anciënniteit wensen af te stappen, wordt deze factor weggeveegd. Wij hebben dit in Vlaanderen meegemaakt bij het creëren van de afdelingshoofden, waarbij de rangen 13, 14 en 15 werden opgeheven. Bij de openverklaring van deze functies was er een massale intrede van vrouwen. De drie jongste vrouwen waren 32 jaar. Normaliter zouden zij in anciënniteit zeker hebben verloren. Ook anderen die laattijdig zijn binnengekomen, hebben toen hun achterstand kunnen inhalen. Vrij spontaan ontstond er een evenwicht. In sommige departementen ontstond er zelfs een overwicht aan vrouwen. Het geheel zorgde zeker voor een vooruitgang. Het is als het ware de feminisering van het middle-management.

Een tweede punt betreft het gelijk loon voor gelijk werk.

Een derde punt betreft het assessment. Vlaanderen werd een assessment in twee fasen uitgevoerd, een door een extern bureau en een door de leidinggevenden. Het in kaart gebrachte resultaat maakte duidelijk dat bij een evaluatie

door een extern bureau de vrouwen veel beter scoorden dan bij de leidinggevenden. Men kan dus met zekerheid zeggen dat er – hoewel niet slecht bedoeld – een gender-vertekening plaatsgrijpt als de leidinggevenden mee worden ingeschakeld. Het federaal assessment zal dus zonder leidinggevenden worden uitgevoerd. Het zal volledig een extern bureau zijn, zodat die vertekening uit mijn voorbeeld – die zich opnieuw zou voordoen – wordt weggenomen. Het geheel zal hoe dan ook een stuk geschiedenis en tijd vergen. Voor bepaalde elementen kan dan plots een versnellingsfenomeen optreden. Dat is duidelijk. Men komt uit een volledig verkeerde situatie en die zal niet op twee dagen kunnen worden omgebogen.

De vraag werd gesteld of dit een afzonderlijke POD, een programmatorische overheidsdienst is en op welke basis die zal verdwijnen. Bij het begin van haar aantreden zal elke regering moeten beslissen of zij een bepaald onderdeel belangrijk genoeg vindt om het als afzonderlijke programmatorische overheidsdienst te klasseren dan wel het gewoon in een ministerie te laten functioneren. Mocht deze vraag aan de vorige regering gesteld zijn, dan zou ongetwijfeld geopteerd zijn voor een programmatorische overheidsdienst. Ik vermoed dat de volgende regeringen dit nog een tijdlang zullen doen. Ik kan mij niet uitspreken over de klemtonen in de volgende regeerakkoorden. Als men meent dat er nog werk aan de winkel is, dan zal men het als programmatorische overheidsdienst behouden.

Wie zal de coördinatie op zich nemen? De voorzitter van de POD zal uit een short list worden geselecteerd, net zoals dit gebeurt voor de voorzitters van de andere overheidsdiensten. De verantwoordelijke minister hiervoor is mevrouw Onkelinx.

Er zal geen directiecomité zijn omdat de dienst te klein is. Een POD die wel duidelijk een directieraad kan hebben is de Dienst Wetenschappelijk Onderzoek, want in deze dienst gaat het over vrij veel personeel. Hier zal er een voorzitter komen, met een aantal personeelsleden, die rechtstreeks onder de minister zullen ressorteren.

01.03 Kristien Grauwels (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de minister, ik begrijp dat niet elk ministerie een POD zal krijgen. Men laat het over aan de minister om de keuze te maken.

01.04 Minister Luc Van den Bossche : Neen.

Een programmatorische overheidsdienst heeft een horizontale werking. Dat betekent het samenzetten van een beperkte groep high competents in de programmatorische overheidsdiensten, die dan verticale linken moet krijgen. Het is duidelijk dat de managementverantwoordelijkheid van de verticale takken bij de verticale blijft.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Interpellation de M. Francis Van den Eynde au premier ministre sur "l'agression dont a été victime le parlementaire flamand Filip Dewinter à Amsterdam le dimanche 24 septembre 2000" (n° 485)

02 Interpellatie van de heer Francis Van den Eynde tot de eerste minister over "de aanval waarvan Vlaams Parlementslid Filip Dewinter op zondag 24 september 2000 in Amsterdam het slachtoffer was" (nr. 485)

02.01 Francis Van Den Eynde (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, voor zover dat van belang zou zijn, heb ik er geen bezwaar tegen dat de minister van het Openbaar Ambt het antwoord verstrekt

Mijnheer de minister, collega's, ik resumeer zeer kort de feiten. Op 24 september jongstleden werd in Amsterdam door een tv-zender een debat georganiseerd tussen pater Leman, de directeur van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding, en Vlaams parlementslid Filip Dewinter. Filip Dewinter kwam zoals afgesproken met de wagen naar Amsterdam en kreeg daarvoor zelfs een schriftelijke toelating aangezien het op die dag autoloze zondag was in Amsterdam. Toen hij in de buurt van de studio parkeerde, werd hij in de wagen aangevallen door een vijftiental gemaskerde individuen. Ze waren gewapend met ijzeren staven en begonnen zwaar op de wagen in te beuken. Het gevolg was dat de wagen zwaar beschadigd werd en dat de man die aan het stuur zat gekwetst werd. Men mag zonder overdrijven zeggen dat beide inzittenden, dus ook het parlementslid, op het nippertje aan veel erger zijn ontsnapt. Dit had veel erger kunnen zijn. Toen de heer Dewinter de studio binnenkwam en het debat begon, werd hij opnieuw belaagd en overgoten met één of ander goedje. Niettemin stond hij erop het debat te voeren. Ik heb dit debat gezien op televisie en ik kon trouwens ook een heruitzending bekijken.

Mijnheer de minister, wat mij geweldig verbaasd

heeft is het feit dat pater Leman, die toch een ambtenaar is, zelfs niet met een subtiel woord afstand heeft genomen van de aanslagen die gepleegd werden op zijn opponent. Ik vind dit op menselijk vlak erg. Men mag dan in de politiek al elkaars grootste tegenstanders zijn, in onze traditie gaat men zich toch op zijn minst distantiëren van de aanval waarvan de tegenstander het slachtoffer werd. Het wordt echter nog erger. De heer Leman handelde op dat ogenblik als directeur van het Centrum en dus als ambtenaar. Het staat buiten kijf dat hij, door zich met geen woord te distantiëren van wat er gebeurd is, de indruk wekt dat de regering het ermee eens is en het als de meest normale zaak van de wereld beschouwt dat een parlementslid van dit land, die in het buitenland op uitnodiging aan een debat deelneemt, niet alleen belaagd maar zelfs op zeer brutale wijze aangevallen wordt. Het gaat hier om fysiek geweld en afdreiging. Het minste dat men mocht verwachten was wel dat men afstand zou nemen van deze zaak.

Mijnheer de minister, vindt de regering het normaal dat een parlementslid, dat uitgenodigd wordt voor een politiek debat – zij het in het buitenland –, aangevallen wordt? Zo niet, vindt zij het dan normaal dat haar ambtenaar, die daar hoe dan ook beschouwd wordt als een vertegenwoordiger van het bewind in dit land, hier geen afstand van neemt? Graag had ik hierover het standpunt van de regering gehoord.

02.02 Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, ik heb hier het antwoord dat werd voorbereid door de diensten van de eerste minister.

De heer Leman heeft zich blijkbaar onthouden van elk commentaar. Op zich betekent dit nog niet dat hij wat er gebeurde heeft goedgekeurd of zelfs niet heeft afgekeurd. Hij heeft zich in een totaal stilzwijgen gehuld. Op ambtelijk vlak kan men dit een onberispelijke houding noemen.

Ik voeg hieraan toe dat dit ongetwijfeld afhangt van iemands persoonlijkheid. Iemand met de nodige assertiviteit zou op dat moment misschien wel hebben geprobeerd een bemiddelende rol te spelen. Een dergelijke houding kan niet van een ambtenaar worden geëist maar heeft vooral te maken met hoe iemand in mekaar zit. Elke vogel zingt zoals hij gebekt is.

De heer Leman heeft dit voorval rustig ondergaan want het debat werd echt onmogelijk gemaakt door wat daar gebeurde. Hij heeft geen enkele

commentaar gegeven. Ik wil er toch op wijzen dat dit niet mag worden verstaan als een goedkeuring van wat daar gebeurde.

De regering denkt dan ook dat de heer Leman conform zijn eigen geaardheid heeft gehandeld, zij het dan stilzwijgend.

02.03 **Francis Van Den Eynde** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik zou de minister willen herinneren aan de volgende uitdrukking: "Wie zwijgt, stemt toe." Mocht het Nederlands terzake niet volstaan, kan ik ook aan de volgende Franse uitdrukking herinneren: "Qui ne dit mot, consent."

Ik denk bovendien dat om het even wie – pater Leman, een parlamentslid of een minister – met een normale opvoeding zich in die omstandigheden op zijn minst zou distantiëren van wat daar is gebeurd. Dit is niet gebeurd. Gelet op het antwoord van de regering zal ik dan ook een motie indienen.

02.04 Minister **Luc Van den Bossche** : Mijnheer de voorzitter, ik denk dat uitdrukkingen als "Qui ne dit mot, consent" en "Wie zwijgt, stemt toe" gelden in een discussie. Hier was geen sprake van enige discussie. Overigens gelden deze uitdrukkingen vooral in politieke arena's. Als ik met u onderhandel en ik stel op het einde iets voor zonder dat u daarop reageert dan denken wij beiden dat mijn voorstel het haalt. Onze politieke misvorming zorgt ervoor dat we op die manier reageren. Dit gebeurt trouwens dikwijls ten onrechte in een discussie met gewone burgers. Dikwijls gaat het dan om een overdonderde en niet zozeer een overdonderende meerderheid.

02.05 **Francis Van Den Eynde** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, als er in die omstandigheden iemand overdonderd kon zijn, was het wel de heer Dewinter. Gelukkig was dit trouwens niet het geval.

Ten tweede, het ging daar wel degelijk om een politieke discussie. Ik meen dat men zelfs in een andere discussie van dergelijke zaken afstand dient te nemen. Als men aanvaardt met iemand te praten en die persoon wordt aangevallen dan moet men van zo'n houding afstand nemen.

02.06 Minister **Luc Van den Bossche**: Misschien bestaat er een Dominicaanse regel die bepaalt dat het zwijgen belangrijk is. Ik ken die regels onvoldoende.

02.07 **Francis Van Den Eynde** (VLAAMS

BLOK): Ik denk dat u het over de Trappisten hebt. *(Gelach)*

De **voorzitter**: Ze worden beiden zeldzaam.

Moties

Motions

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Francis Van den Eynde en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellatie van de heer Francis Van den Eynde
en het antwoord van de minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen,
betreurt dat de heer Leman, directeur van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding het niet nodig vond zich te distantiëren van de aanslagen waarvan volksvertegenwoordiger Filip Dewinter op 24 september jongstleden in Amsterdam het slachtoffer werd toen deze laatste daar aanwezig was om met de heer Leman aan een televisiedebat deel te nemen;

betreurt dat de heer Leman, die tenslotte een ambtenaar is, door deze houding de indruk heeft gegeven dat de Belgische regering het als de meest normale zaak van de wereld beschouwt dat een lid van het parlement die tot de oppositie behoort, omwille van zijn politieke actie in het buitenland niet alleen afgedreigd maar ook fysisch aangevallen wordt;

verzoekt in dit verband de regering de directeur van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding op de vingers te tikken".

Une motion de recommandation a été déposée par M. Francis Van den Eynde et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de M. Francis Van den Eynde
et la réponse du ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration,
regrette que M. Leman, directeur du Centre pour l'Égalité des Chances et la Lutte contre le Racisme, n'ait pas jugé utile de se démarquer des agressions dont le député Filip Dewinter a été victime le 24 septembre dernier à Amsterdam où il

était present pour participer à un débat televisé avec M. Leman;

regrette que M. Leman, qui est un fonctionnaire, ait donné l'impression en adoptant une telle attitude que le gouvernement belge trouve tout à fait normal qu'un member du Parlement appartenant à l'opposition soit non seulement menacé mais aussi agressé physiquement à l'étranger en raison de son action politique;

demande à cet égard de rappeler à l'ordre le directeur du Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme."

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Kristien Grauwels en de heer Charles Janssens.

Une motion pure et simple a été déposée par Mme Kristien Grauwels et M. Charles Janssens.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement.
La discussion est close.

03 Samengevoegde interpellatie en mondelinge vragen van

- de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Binnenlandse Zaken over 'Erdal Fehriye' (nr. 2392)
- de heer Lode Vanoost aan de minister van Binnenlandse Zaken over 'mevrouw Erdal Fehriye' (nr. 2410)
- de heer Karel Van Hoorebeke tot de eerste minister over "Erdal Fehriye" (nr. 477)
- de heer Hugo Coveliers aan de minister van Binnenlandse Zaken over 'het dossier-Erdal Fehriye' (nr. 2474)

- ### **03 Interpellation et questions orales jointes de**
- M. Karel Van Hoorebeke au ministre de l'Intérieur sur 'Erdal Fehriye' (n° 2392)
 - M. Lode Vanoost au ministre de l'Intérieur sur 'Mme Erdal Fehriye' (n° 2410)
 - M. Karel Van Hoorebeke au premier ministre sur "Erdal Fehriye" (n° 477)
 - M. Hugo Coveliers au ministre de l'Intérieur sur 'le dossier Erdal Fehriye' (n° 2474)

De **voorzitter**: U had in dat verband ook de eerste minister geïnterpelleerd. Die heeft laten weten dat de minister van Binnenlandse Zaken zou antwoorden.

03.01 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de interpellatie of vraag met interpellatie werd ook aan de eerste minister gericht. Dat gebeurde op een ogenblik waarop de problematiek urgent was en kon evolueren in de verkeerde richting. Vandaag is de situatie wel iets rustiger en het is dus een beter ogenblik om eens van gedachten te wisselen over wat zich heeft voorgedaan.

In al mijn uiteenzettingen heb ik steeds gesteld dat ik mij niet wens uit te spreken over de grond van de zaak. Blijkbaar zijn er ernstige en afkeurenswaardige feiten gebeurd, waarvoor de betrokkenen te gelegener tijd terecht zullen moeten staan, waar dan ook. De regering werd echter op een bepaald ogenblik gevat door de aanwezigheid van mevrouw Erdal op dit grondgebied en het verzoek tot uitlevering van haar door de Turkse overheid. De Belgische regering heeft een moedige en correcte beslissing genomen, namelijk niet ingaan op het Turkse verzoek tot uitlevering. Het is niet omdat op een bepaald ogenblik een parlementaire delegatie naar Turkije is geweest en bepaalde parlementsleden die daarvan deel uitmaakten werden overdonderd door de overtuigingskracht van de Turkse overheid of regering, dat de situatie in Turkije zou zijn verbeterd. Er wordt daar nog altijd gefolterd, nog altijd wordt de doodstraf er uitgesproken en de toestand in de gevangenissen is er ook nog altijd niet zoals in een normale rechtsstaat zou horen. Ik ben van oordeel dat de regering dus een correcte en moedige beslissing heeft genomen door te weigeren mevrouw Erdal uit te leveren.

Vanaf dat ogenblik is er iets eigenaardigs gebeurd. Wij moeten abstractie maken van de feiten die er zijn geweest en van de persoon waarover het gaat. Als men iemand op zijn grondgebied heeft, moet men die persoon behandelen binnen de klijtlijnen van de rechtsstaat waarin wij leven. Ik heb daarbij een aantal vragen, vooral omdat op een bepaald ogenblik zou zijn gesuggereerd dat op uitdrukkelijk verzoek van Turkije mevrouw Erdal langer dan aanvaardbaar in de gevangenis werd gehouden. Ik heb een aantal concrete vragen geformuleerd en herneem die, omdat daaruit ook de problematiek blijkt. Ik hoop dat u dan ook concrete antwoorden zult willen geven.

Ten eerste, zou ik willen vernemen op welke motieven de Belgische regering zich heeft gesteund om niet in te gaan op het verzoek tot uitlevering van Turkije. De omstandigheden in

Turkije zijn niet zoals het hoort, dat heb ik reeds aangehaald. Wellicht kan dit het motief zijn geweest. Van u zou ik graag horen waarop de Belgische regering zich heeft gesteund.

Ten tweede, wanneer werd de beslissing van de regering aan Turkije meegedeeld? Op welke wijze? Ik stel die vraag omdat wat zich heeft voorgedaan, toch aanleiding heeft gegeven tot diplomatieke communicatie tussen beide landen. Ik stel deze vraag omdat het gebeurde blijkbaar aanleiding heeft gegeven tot een diplomatieke communicatie tussen België en Turkije. Bovendien is het niet duidelijk of Turkije enige informatie heeft ontvangen. Heeft de Belgische regering bij het nemen van de beslissing op de normale manier contact met Turkije opgenomen? Wat is daar precies gebeurd?

Ten derde, klopt het dat een afspraak met de Turkse regering werd gemaakt door u of de minister van Justitie of via een ander kanaal om mevrouw Erdal zou lang mogelijk vast te houden en haar niet tot de asielprocedure toe te laten. U hebt immers op een bepaald ogenblik beslist om mevrouw Erdal de toegang tot de asielprocedure te weigeren. Deze beslissing werd voor de Raad van State aangevochten en gaf aanleiding tot de schorsing van uw beslissing en het bevel tot uitwijzing.

Ten vierde, in afwachting van uw beslissing omtrent haar asielaanvraag werd mevrouw Erdal in de gevangenis van Brugge opgesloten. Dat was tot op dat moment een rechtmatige aanhouding. Waarom verbleef mevrouw Erdal nog in de gevangenis na de schorsing van uw beslissing door de Raad van State? Op welke motieven hebt u zich gestoeld om haar zonder enige rechtsgang verder aan te houden? Werden motieven van nationale veiligheid en openbare orde ingeroepen? Ik begrijp dat deze motieven van nationale veiligheid en openbare orde aanwezig waren tijdens Euro 2000 wanneer een Turkse ploeg met supporters verwacht werd wat tot een verstoring van de openbare orde of de nationale veiligheid kon leiden. Na Euro 2000 golden deze motieven echter nog steeds terwijl daartoe geen enkele reden meer was.

Ten zesde, waarom hebt u als minister van Binnenlandse Zaken het advies van de commissaris-generaal van 15 juni 2000 naast u neergelegd. Dit advies luidde dat mevrouw Erdal niet naar Turkije kon worden teruggewezen omdat haar veiligheid niet kan worden gewaarborgd. Ook haar uitwijzing naar een derde land werd niet

aangeraden. Vanmorgen hebt u zich van uw commissaris-generaal gedistantieerd. Misschien ligt daar de reden tenzij er een afspraak met Turkije was om haar in elk geval niet tot de asielprocedure toe te laten.

Mijnheer de minister, de hier gestelde vragen hebben niet de bedoeling u te viseren. U kunt gerust op onze vragen antwoorden. Wij hebben vanmorgen kunnen vaststellen dat u soms wat kregelig wordt als u kritiek krijgt maar u krijgt ter zake natuurlijk met moeilijke materies te maken.

Ten zevende, wordt thans nog naar een derde land van uitwijzing gezocht? Dat was immers de piste die u zou volgen niettegenstaande het advies van de commissaris-generaal en het advies van de eigen administratie.

Ten achtste, waarom en hoe lang wordt mevrouw Erdal nog onder huisarrest gehouden? Zij verblijft wel op een ander adres maar zij wordt nog steeds gecontroleerd en is niet vrij in haar handelen.

Ten negende, zijn de relaties met Turkije ten gevolge van de zaak-Erdal vertroebeld? Wat doet de Belgische regering om de communicatie te herstellen? Waarschijnlijk is dit een vraag voor de minister van Buitenlandse Zaken. Deze vraag werd eerder ook gesteld aan de eerste minister.

Ten tiende, heeft de regering aanwijzingen dat Turkije zal proberen om mevrouw Erdal te ontvoeren of te liquideren?

Ten elfde en tot slot, zal de regering pogingen ondernemen om mevrouw Erdal in België te laten terechtstaan voor haar vermeende betrokkenheid bij de moordaanslag in Turkije in 1996?

03.02 Lode Vanoost (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister. Ik ga niet herhalen wat de heer Van Hoorebeke heeft gezegd. Ik vond – zoals ook hij heeft gezegd – de beslissing van België om niet toe te geven en niet aan Turkije uit te leveren een correcte en moedige beslissing. Ik heb mij ook helemaal niet gemoeid toen die vier personen waarvan sprake in het begin op één persoon na, mevrouw Erdal, werden vrijgelaten.

Ik had ook geen enkel probleem tijdens Euro 2000. Ik vond het gezien de omstandigheden een zeer billijke maatregel om te beslissen dat men die vrouw niet zomaar kon vrijlaten.

Ik ben mij pas zorgen beginnen maken toen die hele heisa is begonnen over het al dan niet

rechtmatig zijn van de verdere aanhouding en de betrokkene met haar hongerstaking begon. Ik had de indruk dat men enerzijds wel van plan was Erdal onder huisarrest te plaatsen – wat niet hetzelfde is als vrij – maar dat men het anderzijds niet meer wou doen om niet de indruk te wekken toe te geven aan een hongerstaking. Ondertussen escaleerde de situatie uiteraard. Te elfder ure is er dan toch een oplossing gekomen. Ik vraag mij trouwens af waarom het dan tweemaal is misgelopen met de geheimhouding van de verblijfplaats van de betrokkene. Het moet toch mogelijk zijn om zoiets degelijk te organiseren.

Voor alle duidelijkheid zou ik er ook op willen wijzen – rustig in deze commissie en ver alle media-aandacht – dat het hier niet gaat over het beoordelen van de opinies van mevrouw Erdal of van de organisatie waarvan zij lid is.

Wij moeten daar geen doekjes om winden. De DHKPC predikt de gewelddadige revolutie en past die ook toe in Turkije. Ze wijst erop dat ze haar acties alleen in Turkije en niet in andere landen voert. Daar komen zij openlijk voor uit.

Er is natuurlijk de kwestie van het gebrek aan democratie in Turkije. Het is jammer genoeg zo dat radicale situaties radicale reacties oproepen. Dat is natuurlijk het verhaal van de kip en het ei: wat was er eerst, de repressie of de weerstand? Op een of andere manier zal het Turkse volk daar zelf moeten uitkomen. Wij kunnen dat niet in hun plaats doen.

Het is voor mij evident dat mevrouw Erdal in de eerste plaats in België terecht moet staan voor de zaken waarvan ze hier wordt beschuldigd. Een rechter moet daarover oordelen. Het probleem is natuurlijk dat de beschuldigingen die de Turkse regering tegen haar uit niet min zijn. Betrokkenheid bij de moord op een zakenman – ook al beweert de DHKPC dat die man betrokken was bij allerlei dingen waarover ik mij niet uitspreek – is niets niks. Niets rechtvaardigt dergelijke acties. Op de ene of de andere manier zal mevrouw Erdal daarover moeten worden beoordeeld, uiteraard binnen het principe dat men onschuldig is till proven guilty.

Door onze principiële en correcte houding tegenover Turkije hebben we dus een probleem. Ik ben geen jurist, maar ik veronderstel dat het niet mogelijk is mevrouw Erdal hier te berechten voor de Turkse beschuldigingen. Zij kan op dit ogenblik dus niet beoordeeld worden over die feiten. Voor mij is dit een aanleiding om eens na te denken over de problematiek van het terrorisme,

van de democratie, van de mensenrechten en het gebrek daaraan in andere landen, en het probleem van de mensen die vluchten naar andere landen. Hoe lossen we dit op? Volgens mij moet dat eens in een ruimere context worden bekeken. Er is natuurlijk nog geen internationaal gerechtshof. Er is op dit ogenblik nog geen oplossing op korte termijn. Nu de media-aandacht een beetje is weggeëbd, denk ik toch dat we de zaak eens rustiger kunnen bekijken en naar een redelijke oplossing zoeken. Ik wil daar ook zelf graag aan meewerken.

03.03 **Hugo Coveliers** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil verdergaan met de belangrijke opmerkingen die collega Vanoost gemaakt heeft. Het is natuurlijk gemakkelijk om, zoals collega Van Hoorebeke, te zeggen dat we niet over de grond van de zaak moeten praten. Het gaat daar wel over. De essentiële vraag is natuurlijk of een rechtsstaat zich kan permitteren een jongedame, over wie bijzonder ernstige aanwijzingen bestaan dat zij mededader is aan een moord op drie onschuldige mensen, ongemoeid te laten.

Ik zeg dat er aanwijzingen zijn. Ik heb het niet over bewijzen. Ik kan een strafbundel lezen, collega. Er zijn materiële bewijsmiddelen, er zijn verklaringen van derden en van uw beschermeling zelf, die er duidelijk op wijzen dat zij verdacht wordt. Er moet dus minstens een uitspraak komen van een rechter, van de rechterlijke macht, over deze betichting van driedubbele moord. Als wij het systeem volgen zoals het nu gepland is, en zoals collega Van Hoorebeke suggereert, komt daar niets van.

De feiten zijn dat deze juffrouw, misschien met de verzachtende omstandigheid dat ze nog geen achttien jaar oud was, verdacht wordt van mededaderschap aan een driedubbele moord op totaal onschuldige burgers. Blijkbaar zijn trouwens de verkeerde mensen vermoord, want de oudste, met name Sabance, heeft men niet verontrust. Drie jaar lang leidde de vluchteling een vrij mooi leventje aan de Belgische kust. Toen werd zij bij toeval gevat omdat ze absoluut een open haard wou aansteken die er geen was. Toen het kind, zoals met zei, daarna een hongerstaking begon, werd zei als een heilige beschouwd. Ik wil dit alles relativeren. Ik wil u laten nadenken over de nabestaanden van de drie slachtoffers. Het gaat hier over drie gehuwde mensen met kinderen. Zeker de secretaresse had niets te maken met wat juffrouw Erdal in haar theorie naar voren brengt.

Er zijn voldoende aanwijzingen in deze zaak. Ik ben ervan overtuigd dat een Belgische rechter op basis van deze aanwijzingen, in elk geval een verwijzing naar de rechter te gronde zou maken. Ik heb het niet over de schuldvraag, wel over een verwijzing.

Collega Vanoost zegt terecht dat er internationaal een regeling zou moeten bestaan. Welnu, er is een Verdrag uit 1977 waaraan trouwens België erg actief heeft meegewerkt. Het comité dat het verdrag voorbereidde werd voorgezeten door mevrouw Oschinsky, een Belgische magistrate. In dit verdrag staat duidelijk dat er een aantal daden zijn die nooit kunnen worden goedgepraat. Er zijn een aantal daden die altijd als terroristisch zullen worden bestempeld. Men heeft die daden positief gedesigneerd. De tekst bepaalt bijvoorbeeld dat het werpen van handgranaten, het gebruik van nucleaire wapens, maar ook het gebruik van automatische wapens daaronder vallen. Op deze tekst baseert het parket-generaal van Gent zich om te zeggen dat een 7.65 met geluidsdemper - toevallig hetzelfde wapen als in de zaak Erdal - geen automatisch wapen is in onze interpretatie van de rangschikking van wapens. Het zou een halfautomatisch wapen zijn. Het zal het slachtoffer een zorg wezen of het door een dergelijk wapen wordt doodgeschoten of door een ander. Ik denk niet dat men dat aan de hemelpoort moet gaan uitleggen.

Wij interpreteren dat volgens onze eigen classificatie een 7.65 een semi-automatisch wapen is. Neem echter het rapport explicatief van de conventie van de Raad van Europa over het terrorisme. Daarin staat dat ieder wapen dat gebruikt kan worden zonder herladen, geldt als automatisch wapen. Dat was destijds de bedoeling van de internationale wetgeving.

Ik vermoed dat men de Belgische interpretatie vooral maakte wegens het bestaan van de doodstraf in Turkije en het risico dat ze zou worden uitgesproken en effectief uitgevoerd. De minister zal daarop antwoorden. Ik kan daarin komen.

In de toelichting bij het verdrag staat echter ook duidelijk de oude Romeinsrechtelijke spreuk: aut dedere aut iudicare. Dat betekent: ofwel levert men uit, ofwel oordeelt men zelf. Mijnheer de minister, in hoeverre wordt nagegaan of men op basis van het verdrag kan komen tot de toepassing van deze internationale strafrechtelijke regel? Ik heb er geen probleem mee dat men haar niet uitlevert, hoewel men daarover in de toekomst

wellicht zal moeten nadenken als men Turkije tot de Europese Unie wil toelaten, wat volgens sommigen zal gebeuren. Dat betekent dat men zelf moet oordelen, maar dan moet men meer gegevens hebben over de drievoudige moord. Vandaar dat mijn eerste vraag is of er nog samenwerking is met de Turkse autoriteiten inzake de beweerde deelname aan de drievoudige moord.

Ten tweede, worden er nog andere pistes bewandeld? Het is immers essentieel dat wij erop toezien dat België geen safe heaven voor terroristen wordt. De Belgische regeringen hebben tot hier toe nog nooit een terrorist uitgeleverd. Ik denk bijvoorbeeld aan Patrick Ryan van het IRA in 1989. Ik denk ook aan de familie waarvan werd beweerd dat ze tot de ETA behoorde. Mijnheer de minister, welke maatregelen gaat u nemen om te voorkomen dat België een toevluchtsoord wordt voor gewelddadige terroristen?

Ten slotte, rekening houdende met het imago van mevrouw Erdal had ik verwacht dat zij enig medeleven zou hebben betuigd met de kinderen en de andere familieleden van de slachtoffers van de moordpartij, opgeëist door de politieke beweging waartoe zij beweert te behoren. Hebt u er kennis van dat zij dat vanuit haar verblijfplaats zou hebben gedaan?

03.04 Antoine Duquesne, ministre: Monsieur le président, je tenterai de répondre de manière précise concernant cette affaire. Je suis extrêmement étonné des déclarations de Mme Erdal, qui prétend que la Belgique n'est pas un Etat de droit mais qui, néanmoins, fait tout pour y rester. La Belgique, incontestablement, est un Etat de droit.

Je souhaiterais tout d'abord revenir sur les décisions que j'ai prises dans cette affaire et donner un mot d'explication. Le 4 avril 2000, j'ai pris la décision de principe de faire application de l'article 52bis de la loi du 15 décembre 1980 et en conséquence, de refuser le séjour à Mme Erdal, qui était entrée de manière illégale sur notre territoire. Elle avait, initialement, demandé le droit d'asile sous une fausse identité ainsi qu'une seconde fois, dans le courant du mois de janvier, avant d'être arrêtée pour les faits de Knokke.

Le motif de cette décision est qu'elle représente incontestablement par sa personnalité, ses antécédents, son implication dans les faits de Knokke, son attitude depuis son entrée irrégulière sur le territoire et durant son séjour illégal en Belgique de même que par son comportement

durant les procédures judiciaires et administratives menées à son encontre, un danger pour l'ordre public ou la sécurité nationale. Ainsi que l'impose l'article 52bis de la loi, j'ai, le même jour, sollicité l'avis préalable du commissaire général aux réfugiés et aux apatrides. Le recours à cette procédure a également eu pour effet la cessation de la poursuite de l'examen de la demande d'asile par le CGRI.

Le 26 mai 2000, le gouvernement a décidé, à la suite de l'avis de la chambre des mises en accusation de la Cour d'appel de Gand de refuser l'extradition de Mme Erdal vers la Turquie. Cette décision, qui a été portée à la connaissance de Mme Erdal, par arrêté du ministre de la Justice du 31 mai 2000, est fondée sur le caractère politique des faits et sur la circonstance que le motif d'extradition invoqué est puni de la peine de mort, alors que la Turquie n'a donné aucune garantie expresse que cette peine ne serait pas exécutée.

A l'issue de la procédure d'examen de la demande d'extradition introduite par la Turquie et dans l'attente de l'avis du commissaire général et de la formalisation de la décision à prendre en application de l'article 52bis, j'ai, toujours pour ces mêmes raisons de sécurité publique et de sécurité nationale, pris deux décisions.

La première a été d'assigner l'intéressée à résidence. La deuxième décision, par arrêté ministériel du 31 mai 2000, a été de mettre Mme Erdal à la disposition provisoire du gouvernement après nouvel examen de la situation et retrait de la première décision.

La légalité de cette mesure, de même que de sa prolongation, a été confirmée à diverses reprises par la chambre du conseil du tribunal de première instance de Bruges et par la chambre des mises en accusation de la Cour d'appel de Gand.

A la suite de l'avis donné par le commissaire général aux réfugiés et aux apatrides, le 15 juin 2000, j'ai finalement pris et fait notifier à Mme Erdal, le 10 juillet 2000, la décision de refus de séjour avec ordre de quitter le territoire. C'est ce qu'on appelle l'annexe 13bis.

L'exécution de cette décision a été suspendue d'extrême urgence par le Conseil d'Etat en date du 25 juillet 2000, alors que Mme Erdal se trouvait toujours mise à la disposition du gouvernement et que des démarches avaient été entreprises en vue de lui trouver un pays tiers d'accueil sûr.

La mise à la disposition du gouvernement a effectivement été maintenue, malgré l'arrêt de suspension du Conseil d'Etat, parce que cet arrêt ne s'est prononcé que sur la seule légalité de la décision de refus de séjour du 10 juillet 2000.

En outre, la deuxième demande de mise en liberté

avait été rejetée par la chambre des mises en accusation de la cour d'appel de Gand le 20 juillet 2000, c'est-à-dire après la décision de refus de séjour. Elle a donc tenu compte de cette décision. Alors que la troisième demande de mise en liberté de Mme Erdal avait à nouveau été rejetée par la chambre du conseil et que la chambre des mises en accusation n'avait pas encore statué sur l'appel interjeté par l'intéressée, j'ai décidé, en date du 16 août 2000, pour des motifs exclusivement humanitaires, de mettre fin à la mise à disposition du gouvernement et d'assigner dorénavant Mme Erdal à résidence, et ce dans l'attente tant des suites de la procédure suivie devant le Conseil d'Etat que des résultats de l'enquête judiciaire pour les faits de Knokke.

Je voudrais quand même dire ici que lorsqu'on invoque l'Etat de droit, l'arme de la grève de la faim n'est pas adéquate. Il faut que les choses soient claires ! Cela dit, j'ai pris en considération un certain nombre de facteurs et j'ai pu, je crois, trouver une solution qui, pour l'instant, est toujours respectée. Le transfert a donc été opéré, personne ne sait où ni comment. Et je m'en réjouis parce que, à tort ou à raison, il y a derrière tout cela des problèmes de sécurité. Quant à savoir qui peut jouer le jeu du non-respect de cette décision, je ne puis malheureusement pas vous répondre. Mais cela peut provenir de partout, y compris des milieux qui entourent l'intéressée, ne serait-ce que par imprudence.

Contrairement à ce que vous prétendez, monsieur Van Hoorebeke, l'avis que le commissaire général aux réfugiés et aux apatrides a donné le 15 juin 2000 a été entièrement pris en compte dans le processus de décision. D'une part, il ne sera pas procédé à un éloignement vers la Turquie. Le gouvernement s'y était d'ailleurs déjà expressément engagé, avant même l'avis du commissaire général, dans le cadre de la procédure d'extradition. D'autre part, il ne sera procédé à un éloignement vers un pays tiers que pour autant que ce pays fournisse des garanties permettant à la Belgique de s'assurer qu'il sera tenu compte tant du principe de non-refoulement prévu à l'article 33 de la Convention de Genève, que de l'avis du commissaire général aux réfugiés et aux apatrides, lequel renvoie expressément à l'article 3 de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales.

Le commissaire général aux réfugiés et aux apatrides n'a pas non plus totalement exclu qu'il soit finalement possible de trouver un tel pays

d'accueil, car il a souhaité être tenu au courant de l'aboutissement d'une telle démarche. A ce jour, je reste persuadé que Mme Erdal représente un danger incontestable pour l'ordre public et la sécurité nationale. Elle doit de ce fait se voir refuser l'accès à la procédure d'asile, être éloignée du territoire en application de l'article 52bis de la loi du 15 décembre 1980 et être, dans l'intervalle, assignée à résidence. Nous n'avons aucune indication nous permettant de croire que ses convictions aient entre-temps changé. Je pense notamment à l'absence de compassion dont elle fait preuve vis-à-vis des familles des personnes tuées par le parti dont elle se réclame.

Dès lors, la mise en liberté de Mme Erdal n'est pas envisageable. Je ne prendrai pas de nouvelle décision et je ne procéderai pas à un éloignement vers un pays tiers tant que les procédures juridiques actuellement en cours, notamment devant le Conseil d'Etat, n'auront pas abouti. Ce n'est qu'après le résultat de ces procédures qu'il pourra à nouveau être, le cas échéant, envisagé de procéder à un tel éloignement. Je répète que le pays tiers d'accueil éventuellement trouvé devra offrir des garanties suffisantes qu'il ne procédera pas, à son tour, à un éventuel éloignement forcé de Mme Erdal au mépris tant de l'article 33 de la Convention de Genève, que de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales ou de toute autre convention internationale aux effets équivalents.

Le choix du pays d'accueil de même que l'éloignement forcé de ce pays seront susceptibles de faire l'objet d'un recours devant le Conseil d'Etat. Enfin, Mme Erdal conserve la possibilité de rechercher elle-même un pays d'accueil qui accepterait de la recevoir et de lui procurer les documents nécessaires à cet effet. La position que j'ai adoptée dans le présent dossier avec l'appui du gouvernement a fait l'objet de divers communiqués. L'ensemble des décisions prises n'a pas fait l'objet d'un accord avec les autorités turques. Je n'ai aucun élément qui permette d'affirmer que les relations avec la Turquie sont altérées ou que les autorités turques prépareraient l'enlèvement ou la liquidation de Mme Erdal. En effet, monsieur Coveliers, le ministre de la Justice a préparé un projet, en exécution de la convention à laquelle vous faites allusion. La législation dans son état actuel ne donne pas au gouvernement la possibilité de faire juger Mme Erdal pour des faits qui auraient été commis en Turquie. Les autorités turques en ont été informées. La Belgique est de plus tenue par le principe de non-refoulement prévu à l'article 33 de la Convention de Genève et

à l'article 3 de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales. Dans ces limites, toutes les mesures nécessaires ont été prises de sorte qu'on ne puisse considérer que la Belgique est un refuge pour terroristes. J'ai voulu respecter les règles de droit, et je ne peux pas ignorer le fond des choses comme vous le faites, monsieur Van Hoorebeke. Car ma responsabilité est celle de l'ordre public et de la sécurité dans ce pays. J'ai fait tout ce qui était possible dans le cadre de l'état de droit et en indiquant clairement qu'on ne peut considérer que la Belgique devienne un repère, un refuge pour tout terroriste de quelque pays qu'il vienne.

De **voorzitter**: Collega's, mag ik u verzoeken bondig te zijn, want de normale spreektijd verbonden aan deze interpellatie is reeds overschreden.

Deze voormiddag was de situatie anders in de zin dat in samenspraak met de Conferentie van voorzitters, een debat in algemene termen werd gevoerd.

03.05 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn gedetailleerde antwoorden op mijn vragen.

Mijnheer de minister, wij bevonden ons en bevinden ons hoe dan ook nog steeds in een moeilijke situatie. Enerzijds, beweert de heer Coveliers - en het wordt bevestigd door de heer Vanoost - dat zij het strafdossier van mevrouw Erdal in Turkije hebben ingezien, al vraag ik mij af in welke rechtstaat dit mogelijk is. Dat lijkt mij dus eigenaardig. Anderzijds, beweerde mevrouw Erdal, toen ik haar tot tweemaal toe ging bezoeken in de gevangenis, niet betrokken te zijn bij de zaak. Ik wens mij niet uit te spreken over de bewering van mevrouw Erdal, terwijl de heer Coveliers, zich reeds uitspreekt over haar schuld.

Het probleem, mijnheer de minister, is dat enerzijds, de regering niet inging op het verzoek tot uitlevering, wat ik beschouw als een correcte en moedige houding, maar dat anderzijds die feiten moeten worden getoetst. Hoe erg de feiten ook zijn, het is niet omdat er slachtoffers vielen of omwille van hun nabestaanden dat mag worden beslist om mevrouw Erdal in hechtenis te houden en om bepaalde regels van de rechtstaat met voeten te treden. Een dergelijke zaak zal ik steeds verdedigen; ik herinner mij immers veel te goed wat er is gebeurd tijdens de naoorlogse periode, toen, eveneens in het belang van de openbare

orde en de nationale veiligheid, bepaalde rechtsregels werden overtreden. En dat aanvaard ik niet, zelfs niet voor een terroriste van wie bovendien de schuld nog niet eens is bewezen.

Mijnheer de minister, u beschikte over geen enkele rechtsgrond meer vanaf het ogenblik dat de Raad van State uw bevel tot uitwijzing had geschorst. Aangezien mevrouw Erdal ter beschikking stond van de regering, had u op dat ogenblik de volledige bevoegdheid, niet om haar vrij te laten, maar om haar onder te brengen op een geheim adres. Hiertoe ging u echter slechts over een maand of anderhalve maand later, onder druk van onder meer een deel van de publieke opinie. Welnu, dat is niet aanvaardbaar en wat de beoordeling betreft, verschuift u zich achter de Raadkamer en achter de Kamer van Inbeschuldigingstelling van Gent, terwijl u zeer goed weet dat in het kader van de vreemdelingenwet, zowel de ene als de andere voornoemde instanties slechts een marginaal toetsingsrecht hebben. Zij mogen zich niet uitspreken over de zaak ten gronde, maar enkel over de wettelijkheid. Vandaar trouwens dat het verzoek van betrokkene werd verworpen.

Hoe dan ook, vanaf het ogenblik dat de Raad van State uw beslissing tot uitwijzing had geschorst, beschikte u terzake over geen enkele rechtsgrond meer. U liet mevrouw Erdal vrij, met een geheim adres in gedachten, alvorens zij voor de KI te Gent moest verschijnen. U voelde al duidelijk aan dat er problemen zouden ontstaan.

Voor het overige, mijnheer de minister, vernam ik dat u mevrouw Erdal toegang verleent tot de normale rechtsprocedures zoals zij in ons land van toepassing zijn. Het behoort tot haar keuze om zich desnoods naar een ander land te begeven. Misschien zou dit zelfs een oplossing betekenen voor het precaire probleem waarmee wij worden geconfronteerd.

En verschijnt er ooit een wetswijziging of wordt ooit de mogelijkheid geboden om dergelijke personen te beoordelen op een ander territorium dan daar waar de feiten zich afspeelden, dan heb ik daarmee geen enkel probleem. Nu is de situatie echter anders, mijnheer Coveliers. De oproep in de media gebeurde louter en alleen voor de show en dat heeft mij mateloos gestoord.

03.06

Lode Vanoost (AGALEV-ECOLO):

Mijnheer de voorzitter, ik wil de minister voor alle duidelijkheid nog iets zeggen. Deze zaak heeft me ook overvallen tijdens mijn vakantie, als ik me in

die termen mag uitspreken. Ik had het ongeluk thuis en niet in het buitenland te zijn. Ik werd er constant over lastiggevallen. Op een bepaald moment heeft iemand van De Morgen me getelefoneerd. Er is niemand van de media aanwezig; ik kan het dus gerust zeggen. De volgende dag stond er een grote titel in de krant. Op de voorpagina stond: "Agalev wil Erdal vrij". Het was immers komkommertijd en dat was een mooie titel. Ik wil ten stelligste ontkennen dat ik ook maar iets gezegd heb dat in die richting ging. In het artikel zelf werd het trouwens iets genuanceerd.

Ik heb toen gepleit om het arrest te vervangen door een huisarrest. Ik heb dat gedaan om humanitaire redenen, zoals u zelf zegt. Dat is ook de reden waarom we toen pas in het dossier tussengekomen zijn en niet eerder.

Het lijkt alsof België een thuishaven voor terroristen geworden is. Dat wil ik toch even nuanceren. Er is een verschil tussen mensen die net veroordeeld zijn voor terrorisme en dan gearresteerd worden en mensen die van terrorisme beschuldigd worden. Dat is al een eerste nuance. Ten tweede gaat het, puur statistisch gezien, om zeer kleine aantallen en in het buitenland liggen die aantallen hoger. Bovendien mogen we niet vergeten dat er ook mensen worden uitgeleverd zonder dat er een haan naar kraait. Ook dat gebeurt in België. De rechtsstaat functioneert wel degelijk. Desalniettemin zal de minister het met mij eens zijn dat elke rechtsstaat het aan zichzelf verplicht is steeds kritisch tegenover zichzelf te staan. Steeds moet een evaluatie gemaakt worden. Dat moet constant onderhouden worden. Ik zou het op een ecologische manier kunnen uitdrukken. Een mooie tuin moet onderhouden worden, anders komt hij vol onkruid te staan.

Niettemin vind ik - in tegenstelling tot collega Van Hoorebeke - dat de zaak op een bevredigende manier wordt aangepakt. Zoals collega Coveliers zegt, blijft het probleem dat er een persoon is waarover aanwijzingen of beschuldigingen bestaan van zeer ernstige feiten in een ander land. Om correcte redenen kunnen wij niet uitleveren. We moeten ofwel uitleveren ofwel beoordelen en wij bevinden ons helaas in de onmogelijkheid het tweede te doen. Dat is een probleem waarvoor een oplossing gezocht dient te worden.

03.07

Hugo Coveliers (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik zal het kort houden. Er is over deze

zaak al zeer veel gezegd. Ten eerste denk ik dat de verklaringen van Binnenlandse Zaken juist zijn en ten tweede denk ik dat mevrouw Erdal blij mag zijn dat er landen met een rechtsstatelijk statuut bestaan, zoals België.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Mondelinge vraag van de heer Daniël Vanpoucke aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de communicatie tussen de federale minister en zijn Vlaamse collega nopens de politiehervorming" (nr. 2412)

04 Question orale de M. Daniël Vanpoucke au ministre de l'Intérieur sur "la communication entre le ministre fédéral et son collègue flamand en ce qui concerne la réforme des polices" (n° 2412)

04.01 Daniël Vanpoucke (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, zowel in het Vlaams Parlement als in de Kamer werden de bevoegde ministers herhaaldelijk ondervraagd over de kosten die de gemeenten en de steden zelf zouden moeten dragen in het kader van de politiehervorming. Zowel ikzelf als collega's uit mijn fractie en andere fracties hebben u hierover vragen gesteld.

In de commissie van 28 juni 2000 beklemtoonde u stellig dat de hele operatie voor de gemeenten en de steden budgettair neutraal zou zijn. U verzekerde tevens dat reeds een overleg met de Vlaamse collega had plaatsgevonden. Nochtans verklaart de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, de heer Sauwens, in zijn rondzendbrief van 17 juli 2000 aan de gemeenten in verband met begrotingen voor volgend jaar het volgende in het luik over de politiehervormingen. Ik citeer: "Er bestaan op dit ogenblik heel wat onbeantwoorde vragen rond de additionele kosten die de politiehervorming voor de gemeenten met zich zal brengen. De antwoorden op deze vragen moeten van de federale minister van Binnenlandse Zaken komen. Tot op heden heb ik geen afdoend antwoord op deze vragen verkregen."

Mijnheer de minister, ik wil u hierover enkele vragen stellen. Ten eerste, wanneer werd voor het laatst met de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden overleg gepleegd inzake de politiehervorming? Wat heeft men tijdens dat overleg afgesproken? Ten tweede, uit de rondzendbrief van de heer Sauwens kan men afleiden dat er nog steeds geen duidelijkheid

bestaat nopens die additionele kosten die de gemeenten en steden in het kader van de politiehervorming zullen moeten dragen. Wanneer zal de minister daarop afdoende antwoorden kunnen formuleren? Ten slotte, zijn er reeds ontwerpbesluiten in de maak die men nopens de minimale normen per zone zal opleggen? Ik stel deze bijkomende vraag omdat die uiteraard consequenties zal hebben op financieel vlak. Is het al duidelijk hoeveel manschappen uit de rijkswachtbrigades naar het lokale niveau zullen worden overgeheveld? Zo ja, werd hierover al advies ingewonnen bij de adviesraad van de burgemeesters? Wanneer mag men het desbetreffende besluit verwachten?

04.02 Minister Antoine Duquesne : Mijnheer de voorzitter, verschillende overlegonden met de collega van Binnenlandse Aangelegenheden hebben reeds plaatsgevonden. De laatste meeting was op 29 mei 2000 naar aanleiding van de interministeriële conferentie. De rondzendbrief van 17 juli 2000 met onderrichtingen voor het opstellen van de begrotingen is conform de conclusie van de conferentie.

Un certain nombre de précisions doivent être apportées sur toute une série de sujets et notamment au terme du round budgétaire qui est en cours au niveau du gouvernement, ceci afin de me permettre de prendre les textes réglementaires nécessaires. Dans les semaines qui viennent, on va voir une véritable accélération du processus d'installation de la réforme dans tous les domaines : celui des primo-nominations, de la formation, des règles budgétaires, des normes minimales, etc. Dans quelques jours, je vais marquer mon accord pour l'extension de l'expérimentation au niveau des zones pilotes aux quelques 120 d'entre elles qui ont demandé à rejoindre le mécanisme.

Ik heb tot vervelens toe gezegd dat de politiehervorming niet mag worden doorgevoerd ten koste van de gemeenten die, zoals het een goede huisvader betaamt, hun verplichtingen inzake politionele veiligheid zijn nagekomen. Zij zullen geen globale meerkost hoeven te dragen. De minimumeffectieven zullen worden vastgelegd in de loop van de maand oktober. Kort daarna zal er een duidelijk en concreet beeld kunnen worden gegeven van de hele problematiek. Wij zijn volop aan het werken aan de finalisatie van deze normen. Er bestaat reeds enige tijd duidelijkheid over het aantal manschappen dat vanuit de diverse rijkswachtbrigades zal worden getransfereerd naar de nog op te richten lokale

korpsen. Dit werd tijdens de Ministerraad van 28 april 2000 beslist.

De manschappen van de rijkswachtbrigades zullen via koninklijk besluit worden toegewezen aan de zone waarin zij uiteindelijk, tijdens de verschillende fases van de oprichting van de lokale politiekorpsen, zullen terechtkomen. Het advies van de adviesraad van de burgemeester zal te gepasten tijde worden ingewonnen. Ik heb deze adviesraad vervroegd in het leven geroepen, net omdat ik hun visie, advies en mening heel hoog inschat.

Nous avons quasiment trouvé la formule technique simple – ce n'est plus qu'une question de jours – qui permet d'atteindre l'objectif que je viens d'indiquer, c'est-à-dire :

- de ne pas mettre la réforme à charge des communes ;
- de payer ce qui est la conséquence d'un certain nombre de transferts ;
- de tenir compte également des efforts qui ont été consentis par certaines communes en matière de sécurité ;
- de faire en sorte que les communes qui n'étaient pas en ordre de ce point de vue-là n'essaient pas de profiter de la réforme pour ne pas le faire.

04.03 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, sta mij toe de minister nog een korte vraag te stellen.

Mijnheer de minister, uit uw antwoord blijkt dat alles vrij snel evolueert. Toch vang ik af en toe het gerucht op dat de politiehervorming niet op 1 januari 2001 van start zal gaan. Kunt u bevestigen dat daaraan niets is gewijzigd?

04.04 Antoine Duquesne, ministre: Monsieur le président, je veux simplement dire à M. Van Hoorebeke qu'il y a beaucoup de bruits qui courent et un certain nombre de canards qui volent à basse altitude ! Je confirme que le timing sera respecté.

04.05 Daniël Vanpoucke (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn relatief concreet antwoord op mijn eerste en derde vraag. Wat zijn antwoord op mijn tweede vraag betreft, wil ik opnieuw verwijzen naar mijn inleiding.

Mijnheer de minister, u antwoordt dat u tot vervelens toe – ik gebruik uw eigen woorden – hebt gezegd dat de additionele kosten van de politiehervorming niet op de kap van de gemeenten zullen gebeuren. U voegt eraan toe

terzake op 29 mei een onderhoud te hebben gehad met de Vlaamse minister. De rondzendbrief waarnaar ik verwijs, dateert van 17 juli. Het valt me op dat de Vlaamse minister stelt "tot op heden" geen afdoende antwoorden te hebben gekregen.

Mijnheer de minister, uit uw antwoord besluit ik dat de additionele kosten nog niet zijn vastgesteld voor de gemeenten die in het verleden te weinig inspanningen hebben gedaan.

04.06 Antoine Duquesne, ministre: Monsieur le président, les questions de M. Sauwens ne sont pas de sa compétence. Elles sont pertinentes et difficiles et nous sommes en train de les finaliser pour les jours ou les semaines à venir.

04.07 Daniël Vanpoucke (CVP): Mijnheer de minister, ik heb niet gezegd dat Vlaams minister Sauwens voor deze materie bevoegd is. U bent bevoegd, dat is de reden waarom ik u de vraag stel. Ik stel vast dat minister Sauwens - op zijn zachtst gesteld - uw uitspraken nuanceert. Wie gelijk heeft, zal blijken door ondervraging van de Vlaamse minister of op het ogenblik dat de gemeenten instructies zullen krijgen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Mondelinge vraag van de heer Marcel Hendrickx aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de organisatie van kienavonden" (nr. 2418)

05 Question orale de M. Marcel Hendrickx au ministre de l'Intérieur sur "l'organisation de soirées 'bingo'" (n° 2418)

05.01 Marcel Hendrickx (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, gelet op het grote kansspel van zondagavond is deze vraag over het kienspel ongetwijfeld actueel.

Mijnheer de minister, artikel 1 van de wet van 31 december 1851 bepaalt dat kienspelen tot de loterij behoren en verboden zijn op Belgisch grondgebied. In zijn arrest van 1993 bevestigt het Hof van Cassatie dat kienspelen niet als een kansspel, maar als een loterij dienen te worden beschouwd. De vorige minister heeft in zijn omzendbrief de gouverneurs en de burgemeesters in 1996 terecht gewezen op een aantal misbruiken op plaatselijke kienavonden en duidelijk de voorwaarden opgesomd waaronder het College van burgemeester en schepenen of

de Bestendige Deputatie uitzonderingen konden toestaan. Met name aan verenigingen zonder winstoogmerk kan eenmaal per jaar de toestemming worden verleend tot de organisatie van een kienavond.

Probleem is dat heel wat gevestigde verenigingen niet het statuut van een vzw hebben. De opbrengst van kienavonden zou nochtans kunnen worden gebruikt om de kas van die verenigingen te stijven.

Mijnheer de minister, we bepleiten hoegenaamd geen verregaande versoepeling van de voorwaarden om kienavonden te organiseren, want er zijn inderdaad een aantal misbruiken. Aangezien het in de wet echter niet expliciet is ingeschreven dat enkel vzw's kienavonden mogen organiseren, vraag ik mij af of de uitzondering niet kan worden uitgebreid tot door de gemeentelijke sport- of jeugdraad, culturele raad enzovoort erkende verenigingen. Het lijkt mij verantwoord dat ook die verenigingen uitzonderlijk kienavonden mogen organiseren, zodanig dat ze gelijkgesteld worden met verenigingen met het statuut van een vzw.

Mijnheer de minister, bent u desgevallend bereid om in een omzendbrief dergelijke door de gemeentelijke adviesraden erkende verenigingen dezelfde uitzonderingsvoorwaarden te laten genieten als de vzw's?

05.02 Minister **Antoine Duquesne** : Mijnheer de voorzitter, om eventuele misvattingen te voorkomen, heeft mijn voorganger, de heer Vande Lanotte, het noodzakelijk geacht om op 30 oktober 1996 een omzendbrief uit te vaardigen om de misbruiken bij de kienspelen in te dijken.

Le jeu de « Bingo » est, en effet, confié dans certaines communes à de soi-disant promoteurs de « Bingo » qui empochent 70 à 80 % des gains et ce, au détriment des associations qui doivent être les véritables organisateurs de ce jeu.

Afin de prévenir d'autres abus, j'estime pour l'instant qu'il n'est pas souhaitable d'assouplir les normes imposées par mon honorable prédécesseur et je vous invite, monsieur Hendrickx, à avoir un contact avec mon collaborateur qui s'occupe de ces dossiers pour voir si on ne pourrait pas atteindre l'objectif - ce n'est pas évident - louable que vous poursuivez sans compromettre la nécessité d'éviter l'exploitation de ce jeu par certains. Je suis ouvert à toute proposition, mais, pour l'instant, nous n'avons pas trouvé la formule. Je répète que je

vous invite à entrer en contact avec mon cabinet.

05.03 **Marcel Hendrickx** (CVP): Mijnheer de minister, ik zal zeker contact opnemen met uw kabinet, want we delen blijkbaar dezelfde bekommering. Er zijn inderdaad tal van misbruiken. In mijn streek zijn kienavonden nogal in en ik weet dus goed waarover ik praat. Toch zouden we de verenigingen die op een ernstige manier kienavonden wensen te organiseren, kunnen steunen door hen de toestemming tot de organisatie ervan te verlenen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 **Mondelinge vraag van mevrouw Leen Laenens aan de minister van Binnenlandse Zaken over "een interne enquête van de rijkswacht" (nr. 2441)**

06 **Question orale de Mme Leen Laenens au ministre de l'Intérieur sur "une enquête interne de la gendarmerie" (n° 2441)**

06.01 **Leen Laenens** (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, toen ik op 15 september de krant opensloeg las ik: "Wie tegen het neoliberalisme is, is een mogelijk terrorist." Ik zal u niet onthouden dat ik me hierdoor persoonlijk aangesproken voelde. Ik denk dat de relatie tussen parlementsleden en terrorisme in een democratie toch niet thuishoort. Ik heb het artikel dus met meer dan gewone aandacht gelezen. Vandaag wil ik enkele expliciete vragen stellen om verduidelijking te krijgen.

Een krant wordt uiteraard gemaakt om de aandacht te trekken op een aantal initiatieven. Het is aan ons om na te trekken of de informatie eruit correct is. De mondiale antikapitalistische beweging wordt in het artikel genoemd als een van de dertien mogelijke soorten van nieuwe criminelen. Als u weet dat deze beweging vooral jongeren, syndicalisten en intellectuelen beoogt die het neoliberale model op zijn minst in vraag durven stellen, vraag ik me af of de rijkswacht zich hier niet op het politieke terrein begeeft, een terrein dat niet het hare is.

Misschien moet mijn allereerste vraag zijn in welke mate u op de hoogte bent van deze enquête, die volgens het artikel in voorbereiding is. Indien die enquête inderdaad bestaat, wil ik u vragen of dit geen misbruik is van de wet op criminele organisaties. Ik ben geen lid van de betreffende commissie, maar ik kan me

voorstellen dat er geregeld vragen gesteld worden over het bestrijden van criminele organisaties. Werd die wet gecreëerd voor dit soort zaken? Worden zo niet het recht op vrije meningsuiting en het recht op vereniging geschonden? Moeten we dit initiatief zien in het kader van de nieuwe taakafspraken na de politiehervorming, afspraken die ook nog niet volledig duidelijk zijn?

06.02 **Antoine Duquesne**, ministre: Monsieur le président, je peux rassurer Mme Laenens : la société libérale dans laquelle nous vivons est une société où l'on prend beaucoup de précautions pour éviter les abus et les dérapages d'où qu'ils viennent. Identifier la criminalité et d'autres problèmes d'insécurité, entre autres dans le domaine de la perturbation de l'ordre public, fait partie des missions légales de la gendarmerie. Cela fera partie demain des missions de la police fédérale, comme cela se fait dans tous les Etats démocratiques.

L'article 92 de la loi sur la police intégrée charge la police fédérale de la préparation du plan national de sécurité. Selon l'article 257 de cette même loi, la gendarmerie, le service général d'appui policier et la police judiciaire sont chargés de la préparation du premier plan national de sécurité. Dans le cadre de cette mission, il est normal qu'on ne se limite pas seulement à des problèmes d'insécurité déjà connus mais que de nouvelles formes de criminalité puissent également être identifiées.

L'enquête a pour objectif de tester une méthode permettant d'évaluer dans quelle mesure les services de police peuvent rechercher de nouveaux phénomènes de manière plus scientifique et fondée, afin de permettre aux autorités de définir les priorités pertinentes. C'est pourquoi ce test n'a été réalisé que dans quelques unités de gendarmerie. L'enquête se base sur les phénomènes d'insécurité les plus importants mentionnés dans le plan de sécurité fédéral du gouvernement. Pour chaque rubrique, quelques nouveaux phénomènes ou nouveaux aspects sont cités à titre indicatif, avec la mention explicite que cette liste n'est certainement pas exhaustive et qu'il est question de la compléter.

En aucune manière, des données personnalisées ne sont demandées. Il s'agit de phénomènes et de tendances en général. Les exemples ont été rassemblés sur la base de l'expérience pratique policière et des faits repris dans la presse. A la suite des perturbations graves de l'ordre public à Seattle aux Etats-Unis, l'exemple du mouvement anticapitaliste a notamment été cité, comme tout

autre mouvement de n'importe quelle autre origine qui pourrait fortement perturber l'ordre public et nécessiter un déploiement policier important. Le hooliganisme me vient à l'esprit mais je pourrais certainement trouver encore d'autres exemples, à la lumière de l'actualité récente.

L'image qui a été donnée par certains n'est pas du tout nuancée et se situe, en tout cas, en dehors de son contexte. Dans ce dossier, la gendarmerie exécute ses missions conformément à la loi, spécialement sur la police intégrée. Il ne s'agit absolument pas d'un ciblage particulier ou d'un recueil de données personnelles. Il s'agit de faire face de manière proactive à de nouveaux phénomènes, ce qui est normal dans la préparation d'un plan national de sécurité. J'estime que c'est rassurant car celui qui prend les devants sait que la réaction sera étudiée, mesurée et évitera un certain nombre de dérapages.

06.03 **Leen Laenens** (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, ik zal het kort houden. Ik volg de minister gedeeltelijk, maar ik wil er de aandacht op vestigen dat het opstellen van de lijsten een stellen van prioriteiten moet inhouden. Als deze lijsten de basis worden volgens dewelke de verschillende individuele politiekorpsen optreden, stel ik me daar vragen bij. Ik denk namelijk dat het voor hen te veel gevraagd is de verschillende soorten geweld van elkaar te onderscheiden en verschillend op te treden.

Ik wil ook verwijzen naar Praag. U verwees naar Seattle. In Praag zagen we het jammere voorbeeld dat welgeteld twintig heethoofden de actie van tienduizenden actievoerders in een verkeerd daglicht stelden. Die verhouding moet men toch in acht blijven nemen, denk ik.

06.04 **Antoine Duquesne**, ministre: Nous ne sommes pas à Prague mais à Bruxelles. Comme je l'ai dit ce matin à un autre intervenant, pour moi, l'ordre public est l'ordre public : il n'y a pas les bonnes et les mauvaises manifestations, celles où tout serait toléré et celles où l'on ne tolérerait rien.

Un ordre public doit être appliqué avec sérieux, avec mesure. D'ailleurs, plus on étudie le phénomène de manière proactive, plus on évite les dérapages parce qu'on évite l'effet de surprise. Vous ne m'avez pas posé la question mais je vous le dis : bien entendu, et c'est ma politique en matière de maintien d'ordre, des manifestations bien préparées, où un contrat est passé avec les organisateurs et les services de police, sont des manifestations qui se déroulent dans les

meilleures conditions. Mais, quand vous voyez à la télévision, chez nous ou ailleurs, apparaître sur les écrans des gens casqués, masqués, quasiment armés, qui s'attaquent avec violence aux forces de l'ordre, voilà qui pose quand même un très sérieux problème. Dans ces cas-là, je n'ai pas tendance à considérer qu'il s'agit de provocation policière.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Question orale de Mme Zoé Genot au ministre de l'Intérieur sur "la surveillance des manifestations" (n° 2459)

07 Mondelinge vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Binnenlandse Zaken over "het toezicht bij de betogingen" (nr. 2459)

07.01 Zoé Genot (AGALEV-ECOLO): Monsieur le président, on reste tout à fait dans le même thème avec un événement antérieur à la parution de l'article. A l'occasion du sommet de l'UNICE, le 24 juin, des contre-manifestations ont été organisées dans le plus grand calme. Tout cela s'est déroulé durant une période très troublée puisqu'on assistait en même temps au lancement de l'Euro 2000. La contre-manifestation dont je parle était d'importance assez modeste et se terminait par un meeting à la salle de La Madeleine. Pendant ce meeting et pour vous donner une idée du déploiement des moyens policiers sur le terrain, un hélicoptère muni de caméras est resté en stationnement pendant quasiment une heure et demie au-dessus de la salle, peut-être pour observer les personnes qui y rentraient. J'ignore en tout cas quelle était exactement sa mission.

Je voudrais mieux comprendre quels sont les critères qui justifient les moyens policiers déployés dans ce type de manifestation. Qu'est-ce qu'on attend de ces moyens? A combien estimait-on le nombre de manifestants a priori et a posteriori? Les forces de l'ordre ont en effet peut-être surestimé ce nombre. Quel est le coût de deux heures de surveillance avec ce type d'hélicoptère? Quelle était sa mission exacte? Quel est le coût de l'ensemble du dispositif déployé, y compris la surveillance civile? Cet hélicoptère pourvu d'une caméra est manifestement affecté à la télésurveillance. Quelles sont les finalités de cette opération de filmage? Ne faudrait-il pas communiquer au préalable à la commission de la protection de la vie privée le motif du recueil des images? Si oui, quels ont été les motifs communiqués?

La liberté d'expression et des opinions définie par la cour européenne comme une des bases essentielles d'une société démocratique est une condition primordiale pour son progrès et pour l'épanouissement de chacun. Ce sont les termes employés dans ce genre de littérature. Cette donnée doit jouer lors de l'évaluation de la légalité et de la proportionnalité de la prise d'images. J'aurais voulu savoir, dans ce cas-ci, comment on a évalué ces critères de proportionnalité et quels sont les critères utilisés pour ce type d'opération? Que fait-on ensuite de ces images? Sont-elles conservées? Combien de temps? Garde-t-on des données classées à certains endroits? Dernière chose, des personnes sont manifestement enregistrées dans une série de fichiers sur base de toutes ces images. Comment peuvent-elles consulter ces informations? Sur base de quels critères peut-on leur en refuser l'accès?

A partir de ce cas particulier, j'espère avoir une meilleure vision de la manière dont les choses se passent dans d'autres manifestations.

07.02 Antoine Duquesne, ministre: Monsieur le président, je voudrais dire deux choses, très fermement. La première, c'est qu'il faudrait que l'on cesse de considérer qu'un policier ou un gendarme est finalement plus suspect et plus dangereux qu'un manifestant armé d'un casque et d'une barre de fer. De manière générale, je n'entends que rarement au parlement évoquer certaines situations qui dérapent où des gendarmes sont blessés ou ont eu la plus grande difficulté à rétablir l'ordre public, où des vitrines sont cassées, où la circulation est interrompue, etc. Il faut être vigilant mais il ne faut pas que cela se transforme en une espèce de suspicion avec pour conséquence que ceux chargés du maintien de l'ordre sont plus suspects que les perturbateurs.

La deuxième chose est qu'il ne faut pas non plus fantasmer. Certaines de vos questions ne sont pas pertinentes pour une raison bien simple: cet hélicoptère n'a pas pris de photo. La manifestation organisée à Bruxelles à l'occasion du sommet de l'UNICE s'est déroulée le samedi 10 juin et non le 24 juin 2000. Les organisateurs avaient annoncé la participation de 2000 personnes. Le comptage effectué par les services de police de Bruxelles s'est élevé à 800 personnes.

Rien de bien grave donc. Bien d'autres choses nous préoccupaient ce jour-là. Les responsables du service d'ordre n'avaient pas demandé l'appui

d'un hélicoptère pour cette manifestation. Mais il est exact qu'un hélicoptère de la gendarmerie a survolé Bruxelles ce jour-là. Heureusement d'ailleurs. Il le faisait dans le cadre du match d'ouverture de l'Euro 2000 Belgique-Suède.

Bien que l'hélicoptère soit équipé de caméras, aucune image de la manifestation et de ses participants n'a été enregistrée par les services de police. L'hélicoptère de la gendarmerie n'est donc pas intervenu dans le cadre de cette manifestation.

L'évaluation du coût des dispositifs spécialement mis en place pour cette manifestation n'est pas réalisable parce que les dispositifs policiers intervenaient également dans le cadre de l'Euro 2000. De ce fait, on a pu avoir l'impression à certains moments que ces dispositifs étaient excessifs par rapport à la manifestation. En réalité, les dispositifs policiers étaient mis en place pour surveiller les hooligans. Comme vous le savez, tout cela était déjà préparé depuis quatre ans. Il est dommage que cette manifestation se soit déroulée le même jour que l'ouverture de l'Euro 2000. Les organisateurs auraient été mieux avisés de choisir un autre moment.

07.03 Zoé Genot (AGALEV-ECOLO): Il est vrai que, dans ce cas-ci, les dispositifs policiers étaient prévus pour l'Euro 2000. Mais le cas est récurrent. J'ai moi-même organisé une manifestation le dimanche 1er octobre. J'avais signalé à la police la présence de 50 à 200 personnes. Nous avons à nouveau pu constater un nombre important de policiers. C'était dommage pour eux car ils n'étaient pas en famille le dimanche.

07.04 Antoine Duquesne, ministre: Mais il n'y avait pas d'hélicoptère!

07.05 Zoé Genot (AGALEV-ECOLO): Non. Nous avions seulement droit aux blindés et à une autopompe. C'était assez impressionnant, mais pas gênant. La question est de savoir quels moyens utiliser pour garantir l'ordre public. Il n'est pas question de faire des différences entre les manifestations. Mais quand on sait que l'ordre public manque de moyens, on peut s'étonner d'un tel déploiement à l'occasion de manifestations très familiales.

Par ailleurs, je ne vous crois pas lorsque vous dites qu'aucune image n'a été prise.

07.06 Antoine Duquesne, ministre : Evidemment, je n'étais pas dans l'hélicoptère.

Mais je n'ai aucune raison de ne pas croire le commandant de la gendarmerie. Comme je vous l'ai dit, si vous disposez d'un fait précis, faites m'en part. Soyez assurée que je demanderai des explications.

07.07 Zoé Genot (AGALEV-ECOLO): On arrache rarement les appareils photographiques des membres de la BSR quand ils sont présents!

07.08 Antoine Duquesne, ministre: Il ne faut pas se contenter de communiquer des impressions.

07.09 Zoé Genot (AGALEV-ECOLO): Bien sûr, mais on connaît ces gens. Ce sont toujours les mêmes qui viennent aux manifestations.

07.10 Antoine Duquesne, ministre: Vous faites beaucoup de tort à une bonne conception de l'ordre public car on peut difficilement prétendre que nous nous trouvons dans un Etat policier au vu de tout ce qui se passe dans le pays depuis les dernières semaines.

07.11 Zoé Genot (AGALEV-ECOLO): Je n'ai jamais prétendu cela. Je suppose que si ces personnes effectuent leur mission, c'est qu'on leur en a donné l'ordre. Mais je m'interroge sur la répartition des moyens. Je suis parfois étonnée des moyens affectés dans ce domaine, alors que l'on sait qu'en matière de lutte contre la criminalité financière par exemple, il est très difficile d'obtenir un ordinateur! Je me permettrai par conséquent de vous interroger prochainement au sujet de la répartition des moyens dans le cadre du maintien de l'ordre public.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeuren aan de minister van Binnenlandse Zaken over "een permanente eenheid van de civiele bescherming in Limburg" (nr. 2460)

08 Question orale de M. Jo Vandeuren au ministre de l'Intérieur sur "une unité permanente de la protection civile au Limbourg" (n° 2460)

08.01 Jo Vandeuren (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op 2 september 2000 heeft er te Beringen-Paal een Seveso-oefening plaatsgevonden bij het bedrijf Corialis. Hierbij werd het provinciale noodplan uitgetest. Toen is gebleken dat de civiele bescherming om één of andere reden verstek

heeft laten gaan. Als ik de kranten mag geloven, is de civiele bescherming van Brasschaat om 8.35 uur op de hoogte gebracht van de ramp. Men heeft gemeld dat de commandowagen om 10.12 uur is aangekomen. De colonne zelf zou dan echter vermoedelijk nog 45 minuten later komen. De civiele bescherming is dan uiteindelijk om 11.45 uur met haar materieel aangekomen. Ik heb begrepen dat de gouverneur intussen uit pure scha en schande de oefening al gestopt had.

Mijnheer de minister, ik meen dat de burgemeester van Beringen hierover contact met u heeft opgenomen. Hij heeft in elk geval zijn beklag gedaan via de pers. In West-Limburg zijn een aantal chemische bedrijven gevestigd. Men is al jarenlang vragende partij voor het vestigen van een permanente eenheid van de civiele bescherming in deze regio. De Ministerraad heeft ter zake reeds in 1996 een principiële beslissing genomen. De nieuwe eenheid werd toen gesitueerd op de mijnterreinen van Beringen. Tot nog toe is daar niets van uitgevoerd.

Mijnheer de minister, is het correct dat er een permanente eenheid van de civiele bescherming zal worden gehuisvest in Limburg? Op welke locatie is dat gepland? Welke criteria zullen leiden tot de keuze van de locatie? Is daaromtrent reeds een concrete timing vooropgesteld? Zullen hiervoor de nodige budgetten worden vastgelegd?

08.02 Antoine Duquesne, ministre: Monsieur le président, chers collègues, la vérité a ses droits. Le conseil des ministres du 28 juin 1996 a décidé de la création d'une unité opérationnelle de la protection civile pour la province de Limbourg. Le gouvernement précédent a procédé à l'examen de différentes options sans, cependant, arriver à une réalisation concrète. Vous avez cité un cas d'intervention lente. Je me suis récemment rendu à Lommel, où un cas d'intervention encore plus lente m'a été relaté. En effet, une unité de Brasschaat avait pris plus de deux heures avant de parvenir sur place. C'est évidemment impensable. C'est pourquoi je veux faire avancer ce dossier. Je l'ai d'ailleurs annoncé lors de l'extension de la caserne des pompiers à Lommel. La mise sur pied d'une unité opérationnelle s'inscrit dans mon objectif de mieux coordonner les efforts en matière de sécurité civile, donc avec une collaboration plus intense mais surtout plus complémentaire entre les services d'incendie et les services opérationnels de la protection civile. A Lommel, je me suis réjoui de voir qu'on avait implanté dans le même lieu des éléments de la protection civile et des services de pompier.

La réalisation concrète, en ce compris le choix du lieu d'implantation, revient au ministre ayant la Régie des Bâtiments dans ses attributions. C'est également ce ministre qui doit prévoir les budgets nécessaires. Il n'en reste pas moins vrai qu'entre autres services ont évalué plusieurs possibilités en fonction des critères suivants : la proximité des risques, le type de risques, les réseaux industriels et technologiques, les dangers d'inondation, d'incendie de forêts et de haies, qui existent manifestement dans la région de Lommel, le nombre de risques, leur prévisibilité, les possibilités d'accès aux grands axes routiers.

L'objectif est que cette unité opérationnelle de la protection civile puisse atteindre le plus rapidement possible les risques les plus dangereux et les moins prévisibles et ce, non seulement pour la province de Limbourg mais également pour l'Est des provinces d'Anvers et de Brabant flamand. En effet, ces régions se trouvent trop éloignées des unités respectives de Brasschaat et de Liedekerke.

Je transmettrai sous peu les résultats de cet examen ainsi que le programme de construction établi par mon administration à mon collègue Rik Daems. En outre, je puis vous faire savoir que l'aménagement des bâtiments et de l'équipement en matériel est à charge de mon département et que les crédits à y allouer sont disponibles. Donc, dès que nous serons en possession des murs, les moyens prévus pour l'équipement seront disponibles.

Il va sans dire qu'une extension du cadre sera réalisée afin de disposer de personnel opérationnel, administratif et logistique. Deux sites sont pour l'instant envisagés, l'un plus au Nord, l'autre davantage à proximité de la région de Genk. Les deux types de situation présentent des avantages et des inconvénients. Mon administration a dressé un bilan et il appartiendra à M. Daems d'arrêter avec moi un choix dans les prochaines semaines.

08.03 Jo Vandeurzen (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor het antwoord. Mijnheer de minister, hebt u gezegd dat het rapport nu bij minister Daems ligt?

08.04 Antoine Duquesne, ministre: Je vous ai dit qu'il y avait toute une série de critères à prendre en compte. Je vais transmettre ce rapport à M. Daems. Les deux situations ont des avantages et des inconvénients. Il faudra donc choisir. Et dès lors que le choix sera fait, il faudra

le mettre rapidement à exécution.

Les crédits pour l'équipement sont disponibles et le nécessaire sera fait quant à l'extension de cadre.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*La réunion publique de commission est levée à
16.24 heures.
De openbare commissievergadering wordt
gesloten om 16.24 uur.*

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN,
DE ALGEMENE ZAKEN EN HET OPENBAAR AMBT

COMMISSION DE L'INTÉRIEUR, DES AFFAIRES
GÉNÉRALES ET DE LA FONCTION PUBLIQUE

woensdag

11-10-2000

14:30 uur

mercredi

11-10-2000

14:30 heures

INHOUD

Mondelinge vraag van mevrouw Kristien Grauwels aan de minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen over "de toestand van de vrouwen in het openbaar ambt" (nr. 2435) 1

Sprekers: Kristien Grauwels, Luc Van den Bossche, minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen

Interpellatie van de heer Francis Van den Eynde tot de eerste minister over "de aanval waarvan Vlaams Parlementslid Filip Dewinter op zondag 24 september 2000 in Amsterdam het slachtoffer was" (nr. 485) 2

Sprekers: Francis Van den Eynde, Luc Van den Bossche, minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen

Moties

Samengevoegde interpellatie en mondelinge vragen van 2

- de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Binnenlandse Zaken over 'Erdal Fehriye' (nr. 2392) 3

- de heer Lode Vanoost aan de minister van Binnenlandse Zaken over 'mevrouw Erdal Fehriye' (nr. 2410) 3

- de heer Karel Van Hoorebeke tot de eerste minister over "Erdal Fehriye" (nr. 477) 3

- de heer Hugo Coveliers aan de minister van Binnenlandse Zaken over 'het dossier-Erdal Fehriye' (nr. 2474) 3

Sprekers: Karel Van Hoorebeke, Lode Vanoost, Hugo Coveliers, voorzitter van VLD-fractie, **Antoine Duquesne**, minister van Binnenlandse Zaken

Mondelinge vraag van de heer Daniël Vanpoucke aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de communicatie tussen de federale minister en zijn Vlaamse collega nopens de politiehervorming" (nr. 2412) 7

Sprekers: Daniël Vanpoucke, Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken, **Karel Van Hoorebeke**

Mondelinge vraag van de heer Marcel Hendrickx aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de organisatie van kienavonden" (nr. 2418) 9

Sprekers: Marcel Hendrickx, Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse

SOMMAIRE

Question orale de Mme Kristien Grauwels au ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration sur "la situation des femmes dans la fonction publique" (n° 2435) 1

Orateurs: Kristien Grauwels, Luc Van den Bossche, ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration

Interpellation de M. Francis Van den Eynde au premier ministre sur "l'agression dont a été victime le parlementaire flamand Filip Dewinter à Amsterdam le dimanche 24 septembre 2000" (n° 485) 2

Orateurs: Francis Van den Eynde, Luc Van den Bossche, ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration

Motions

Interpellation et questions orales jointes de 2

- M. Karel Van Hoorebeke au ministre de l'Intérieur sur 'Erdal Fehriye' (n° 2392) 3

- M. Lode Vanoost au ministre de l'Intérieur sur 'Mme Erdal Fehriye' (n° 2410) 3

- M. Karel Van Hoorebeke au premier ministre sur "Erdal Fehriye" (n° 477) 3

- M. Hugo Coveliers au ministre de l'Intérieur sur 'le dossier Erdal Fehriye' (n° 2474) 3

Orateurs: Karel Van Hoorebeke, Lode Vanoost, Hugo Coveliers, président du groupe VLD, **Antoine Duquesne**, ministre de l'Intérieur

Question orale de M. Daniël Vanpoucke au ministre de l'Intérieur sur "la communication entre le ministre fédéral et son collègue flamand en ce qui concerne la réforme des polices" (n° 2412) 7

Orateurs: Daniël Vanpoucke, Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur, **Karel Van Hoorebeke**

Question orale de M. Marcel Hendrickx au ministre de l'Intérieur sur "l'organisation de soirées 'bingo'" (n° 2418) 9

Orateurs: Marcel Hendrickx, Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur

Zaken

<p>Mondelinge vraag van mevrouw Leen Laenens aan de minister van Binnenlandse Zaken over "een interne enquête van de rijkswacht" (nr. 2441)
<i>Sprekers:</i> Leen Laenens, Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken</p>	10	<p>Question orale de Mme Leen Laenens au ministre de l'Intérieur sur "une enquête interne de la gendarmerie" (n° 2441)
<i>Orateurs:</i> Leen Laenens, Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur</p>	9
<p>Mondelinge vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Binnenlandse Zaken over "het toezicht bij de betogingen" (nr. 2459)
<i>Sprekers:</i> Zoé Genot, Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken</p>	11	<p>Question orale de Mme Zoé Genot au ministre de l'Intérieur sur "la surveillance des manifestations" (n° 2459)
<i>Orateurs:</i> Zoé Genot, Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur</p>	10
<p>Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Binnenlandse Zaken over "een permanente eenheid van de civiele bescherming in Limburg" (nr. 2460)
<i>Sprekers:</i> Jo Vandeurzen, Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken</p>	12	<p>Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de l'Intérieur sur "une unité permanente de la protection civile au Limbourg" (n° 2460)
<i>Orateurs:</i> Jo Vandeurzen, Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur</p>	12

COMMISSIE VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN, DE
ALGEMENE ZAKEN EN HET
OPENBAAR AMBT

van

WOENSDAG 11 OKTOBER 2000

14:30 uur

COMMISSION DE L'INTERIEUR,
DES AFFAIRES GENERALES ET
DE LA FONCTION PUBLIQUE

du

MERCREDI 11 OCTOBRE 2000

14:30 heures

De openbare vergadering wordt geopend om 14.35 uur door de heer Paul Tant, voorzitter.

01 Mondelinge vraag van mevrouw Kristien Grauwels aan de minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen over "de toestand van de vrouwen in het openbaar ambt" (nr. 2435)

01.01 Kristien Grauwels (AGALEV-ECOLO): In de pers las ik dat vrouwen doorbreken in de ambtenarij. De cijfers bewijzen echter het tegendeel. Er zijn immers veel meer vrouwen contractueel dan mannen en dit op alle niveaus. Er zijn nog steeds meer mannen dan vrouwen bij het statutair personeel.

Zijn er in de omvorming van de ambtenarij maatregelen die ertoe leiden dat meer vrouwen doorstoten naar de hoogste posten en dat ze daar ook zullen blijven? Wie coördineert het gelijke kansenbeleid binnen de hervorming van de ambtenarij en hoe gebeurt dat?

01.02 Minister Luc Van den Bossche : Het principe van de formele gelijkheid wordt weliswaar gehanteerd, maar op het terrein heerst er een feitelijke ongelijkheid, die te maken heeft met cultuur en attitude.

Het personeelsbeleid is tot nog toe een vrij statische materie. Er wordt gewerkt met objectieve parameters als anciënniteit om politisering tegen te gaan. Er moet dus worden overgeschakeld van een bureaucratisch systeem naar *human resources management* om de bestaande talenten zoveel mogelijk te behouden en te ontwikkelen.

La réunion publique est ouverte à 14.35 heures par M. Paul Tant, président.

01 Question orale de Mme Kristien Grauwels au ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration sur "la situation des femmes dans la fonction publique" (n° 2435)

01.01 Kristien Grauwels (AGALEV-ECOLO): J'ai lu dans la presse que les femmes font une percée dans la fonction publique. Toutefois, les chiffres contredisent cette information. En vérité, les femmes sont beaucoup plus nombreuses que les hommes à travailler sous un statut contractuel, et cela à tous les niveaux. Mais parmi le personnel statutaire, les hommes restent plus nombreux que les femmes. Des mesures seront-elles prises dans le cadre de la réforme de la fonction publique pour faire en sorte que davantage de femmes accèdent aux postes les plus élevés et y restent? Qui coordonne la politique d'égalité des chances dans le cadre de la réforme de l'administration et comment s'effectue cette coordination?

01.02 Luc Van den Bossche , ministre : Certes, le principe d'égalité est officiellement appliqué mais il règne sur le terrain une inégalité de fait qui trouve son origine dans une certaine culture et certains comportements.

Jusqu'à ce jour, la politique du personnel a été une matière relativement statique. Pour combattre la politisation, on recourt à des paramètres objectifs comme l'ancienneté. Il faut donc abandonner le système bureaucratique en vigueur pour adopter dorénavant une gestion des ressources humaines, afin de conserver et de développer autant que possible les talents actuels.

Er zal aandacht moeten gaan naar differentiatie en naar individuele capaciteiten, in plaats van naar de functie, in een streven naar meer gender-gelijkheid.

Il faudra prêter attention à la différenciation et aux capacités individuelles au lieu de se focaliser sur la fonction, et cela pour promouvoir l'égalité des sexes.

De invoering van een nieuwe arbeidsorganisatie via flexibiliteit, deeltijds werken, sabbatical leave, loopbaanonderbreking en andere moeten het mogelijk maken dat het traditioneel arbeidsmodel en de huidige arbeidsverdeling tussen mannen en vrouwen op termijn worden doorbroken. Ook opleiding en vorming moeten dat doel versterken.

L'instauration d'une nouvelle organisation du travail par le biais de la flexibilité, du travail à temps partiel, du congé sabbatique, de l'interruption de carrière, etc., doit permettre à terme d'en finir avec le modèle de travail traditionnel et avec la répartition actuelle du travail entre hommes et femmes. Il faut également veiller à améliorer la formation.

Vrouwen en mannen moeten dezelfde toegang krijgen tot alle niveaus, waarbij doorgroeimogelijkheden moeten worden geboden, ook aan vrouwen. Carrièreverloop en anciënniteit moeten worden losgekoppeld, aangezien vrouwen op het tweede punt normaliter steeds een achterstand oplopen. Ook het gelijke loon zou een verworvenheid moeten zijn.

Les femmes et les hommes doivent pouvoir accéder sur un pied d'égalité à tous les niveaux et doivent bénéficier des mêmes possibilités d'avancement. L'évolution de la carrière et l'ancienneté sont deux éléments qui doivent être dissociés dans la mesure où les femmes accusent en général un retard en matière d'ancienneté. De même, l'égalité des salaires doit être un droit acquis. J'en viens alors à l'évaluation. En Flandre, une évaluation a été effectuée par un bureau externe et par des cadres dirigeants. Il est apparu que ces derniers ont de la femme une image négative. Ils seront dès lors exclus de l'évaluation.

Ik kom tot het assessment. In Vlaanderen werd gewerkt met een assessment door een extern bureau en door de leidinggevenden. Daaruit bleek een negatiever beeld van de vrouwen bij de leidinggevenden. Die zullen dan ook buiten het assessment worden gehouden.

Lors de son installation, le gouvernement prend une décision concernant la mise sur pied de services de programmation distincts.

De beslissing over de oprichting van afzonderlijke programmatorische arbeidsdiensten (POD's) wordt door de regering genomen bij haar aantreden. Een voorzitter, die geselecteerd wordt op basis van een short list onder verantwoordelijkheid van minister Onkelinx, treedt coördinerend op.

Le président, qui est sélectionné sur la base d'une liste sous la responsabilité de la ministre Onkelinx, assume une fonction de coordination

01.03 Kristien Grauwels (AGALEV-ECOLO): De programmatorische dienst wordt dus overgelaten aan elke minister afzonderlijk?

01.03 Kristien Grauwels (AGALEV-ECOLO): Chaque ministère s'occupera donc individuellement du service chargé de la programmation ?

01.04 Minister Luc Van den Bossche : Neen, dat zou een horizontale managementverantwoordelijkheid veronderstellen. Wij opteren voor een verticale.

01.04 Luc Van den Bossche , ministre : Non, cela supposerait une responsabilité de gestion horizontale, alors que nous optons pour la verticalisation.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Interpellatie van de heer Francis Van den Eynde tot de eerste minister over "de aanval waarvan Vlaams Parlements lid Filip Dewinter op zondag 24 september 2000 in Amsterdam het slachtoffer was" (nr. 485)

02 Interpellation de M. Francis Van den Eynde au premier ministre sur "l'agression dont a été victime le parlementaire flamand Filip Dewinter à Amsterdam le dimanche 24 septembre 2000" (n° 485)

02.01 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK):

02.01 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK):

De feiten zijn bekend: op 24 september werd Filip Dewinter door een Nederlandse televisiezender uitgenodigd voor een debat met pater Leman. In Amsterdam werd zijn auto aangevallen door een bende gewapende mannen. Tijdens het debat nam de heer Leman op geen enkele manier afstand van die aanslag. Daarmee geeft hij de indruk dat onze regering het eens is met zulke praktijken tegen parlementsleden.

Klopt die indruk? Is het normaal dat de heer Leman, die toch een hoog regeringsambtenaar is, de feiten niet afkeurde?

02.02 Minister **Luc Van den Bossche** : De heer Leman heeft zich van elke commentaar onthouden, wat geen goedkeuring impliceert, zelfs geen gebrek aan afkeuring. Ambtelijk gezien valt daarop niets aan te merken. Zijn houding hangt wellicht samen met zijn rustige geaardheid.

02.03 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): "Wie zwijgt, stemt toe", zegt een Nederlands spreekwoord. Het minste dat de heer Leman kon doen was zich distantiëren van de hele zaak. Ik stel vast dat dat niet gebeurde.

02.04 Minister **Luc Van den Bossche** : Er was hier geen discussiesituatie, dus uw spreekwoord gaat niet op. Misschien zweeg de heer Leman wel omdat hij overdonderd was.

02.05 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): Als er iemand overdonderd had kunnen zijn, was het wel Filip Dewinter.

Bovendien hadden we wel te maken met een politieke discussie. Het ware passend geweest indien de heer Leman zich van het gebeuren had gedistantieerd. Ik dien een motie van aanbeveling in.

Moties

De **voorzitter**: Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Francis Van den Eynde en luidt als volgt:
"De Kamer,
gehoord de interpellatie van de heer Francis Van den Eynde
en het antwoord van de minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen,

Les faits sont connus : le 24 septembre, M. Philip Dewinter a été invité par une chaîne de télévision néerlandaise à participer à un débat avec le père Leman. A Amsterdam, sa voiture a été attaquée par des individus armés. Au cours du débat, M. Leman n'a à aucun moment pris ses distances par rapport à cet attentat. Il a ainsi donné à penser que notre gouvernement tolère de telles pratiques à l'encontre de parlementaires.

Est-il normal que le père Leman, qui est tout de même un haut fonctionnaire du gouvernement, n'ait pas dénoncé ces faits ?:

02.02 **Luc Van den Bossche** , ministre : M. Leman s'est abstenu de tout commentaire, ce qui ne signifie nullement qu'il approuve ou ne désapprouve pas. Du point de vue administratif, il n'y a rien à redire. Son attitude est sans doute due à son tempérament calme.

02.03 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): Qui ne dit mot consent, dit-on. M. Leman aurait à tout le moins dû prendre ses distances dans cette affaire. Je constate qu'il ne l'a pas fait.

02.04 **Luc Van den Bossche** , ministre : Nous ne nous trouvons pas en situation de débat. Par conséquent, le proverbe que vous avez cité ne s'applique pas. M. Leman s'est peut-être tu parce qu'il était abasourdi.

02.05 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): Si quelqu'un devait être abasourdi, c'était plutôt Filip Dewinter !

De plus, nous étions bien en situation de débat. Il aurait été opportun que M. Leman prenne ses distances. Je vais déposer une motion de recommandation.

Motions

Le **président**: En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Une motion de recommandation a été déposée par M. Francis Van den Eynde et est libellée comme suit:
"La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de M. Francis Van den Eynde
et la réponse du ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration,

verzoekt in dit verband de regering de directeur van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding op de vingers te tikken”.

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Kristien Grauwels en de heer Charles Janssens.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

demande à cet égard de rappeler à l'ordre le directeur du Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme.”

Une motion pure et simple a été déposée par Mme Kristien Grauwels et M. Charles Janssens.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

03 Samengevoegde interpellatie en mondelinge vragen van

- de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Binnenlandse Zaken over 'Erdal Fehriye' (nr. 2392)
- de heer Lode Vanoost aan de minister van Binnenlandse Zaken over 'mevrouw Erdal Fehriye' (nr. 2410)
- de heer Karel Van Hoorebeke tot de eerste minister over "Erdal Fehriye" (nr. 477)
- de heer Hugo Coveliers aan de minister van Binnenlandse Zaken over 'het dossier-Erdal Fehriye' (nr. 2474)

03.01 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijn vraag en interpellatie dateren uit een periode dat de zaak-Erdal hoogdringend was. Nu is de situatie weliswaar rustiger, maar vele vragen blijven overeind. De Belgisch regering nam een correcte beslissing door de vraag tot uitlevering van Fehriye Erdal negatief te beantwoorden. België is niet gezwicht voor de Turkse druk, en mag dat ook niet doen zolang er nog wordt gefolterd in Turkije en de doodstraf er bestaat. Mevrouw Erdal werd echter onaanvaardbaar lang opgesloten.

Op welke argumenten steunde België zich om niet op de vraag tot uitlevering in te gaan? Wanneer en hoe werd de beslissing tot niet-uitlevering meegedeeld aan Turkije?

Was er een afspraak met de Turkse regering om mevrouw Erdal zo lang mogelijk vast te houden en haar niet toe te laten tot de asielpcedure?

Waarom werd mevrouw Erdal zonder rechtsgrond verder vastgehouden in de Brugse gevangenis na de schorsing van de weigering tot toelating tot de asielpcedure door de Raad van State? De ingeroepen redenen – openbare orde en veiligheid – golden niet meer na Euro 2000.

03 Interpellation et questions orales jointes de

- M. Karel Van Hoorebeke au ministre de l'Intérieur sur 'Erdal Fehriye' (n° 2392)
- M. Lode Vanoost au ministre de l'Intérieur sur 'Mme Erdal Fehriye' (n° 2410)
- M. Karel Van Hoorebeke au premier ministre sur "Erdal Fehriye" (n° 477)
- M. Hugo Coveliers au ministre de l'Intérieur sur 'le dossier Erdal Fehriye' (n° 2474)

03.01 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Ma question et mon interpellation remontent à une période où l'affaire Erdal revêtait un caractère d'extrême urgence. Sans doute la situation est-elle aujourd'hui plus calme mais de nombreuses questions restent sans réponse. Le gouvernement belge a pris une bonne décision en n'accédant pas à la demande d'extradition de Mme Fehriye Erdal. La Belgique n'a pas cédé aux pressions exercées par la Turquie et elle ne peut le faire aussi longtemps que la Turquie pratiquera la torture et appliquera la peine de mort. Il est toutefois inacceptable que Mme Erdal ait été détenue aussi longtemps.

Sur quels arguments la Belgique s'est-elle fondée pour refuser l'extradition? Quand le refus d'extradition a-t-il été communiqué à la Turquie et comment l'a-t-il été?

A-t-il été convenu avec le gouvernement turc de retenir Mme Erdal captive le plus longtemps possible et de l'exclure de la procédure de demande d'asile?

Comment Mme Erdal a-t-elle pu être détenue dans la prison de Bruges sans fondement légal, après la suspension par le Conseil d'Etat du refus d'admission à la procédure de demande d'asile? Les raisons invoquées, en l'occurrence des

Waarom heeft de minister het advies van 15 juni 2000 van de commissaris-generaal over de niet-wenselijkheid mevrouw Erdal uit te wijzen naar Turkije en evenmin naar een derde land naast zich neergelegd?

Wordt nog steeds gezocht naar een derde land? Waarom is mevrouw Erdal nog steeds onder huisarrest? Hoe lang nog?

Zijn de relaties met Turkije door dit alles vertroebeld? Wat doet België om ze te normaliseren? Zal Turkije pogen Erdal te ontvoeren? Zijn daarvoor aanwijzingen? Zal België pogen Erdal hier te laten berechten?

03.02 Lode Vanoost (AGALEV-ECOLO): De Belgische beslissing tot niet-uitlevering was inderdaad een moedige beslissing. België wou niet toegeven aan de Turkse druk, noch aan de chantage via een hongerstaking van Fehriye Erdal zelf. Uiteindelijk werd mevrouw Erdal uit de gevangenis vrijgelaten en op een geheim adres ondergebracht.

De Turkse vereniging waarvan mevrouw Erdal deel uitmaakt, is een extreme groepering. Extreme situaties lokken nu eenmaal extreme reacties uit. De beschuldigingen van Turkije aan het adres van Erdal zijn zeer zwaar. België kan dat niet zomaar naast zich neerleggen. Weliswaar blijft zij onschuldig zolang zij niet veroordeeld is. Toch kan zij nu onmogelijk in België terecht worden, aangezien zij hier haar onschuld niet kan bewijzen. Dergelijke zaken zouden aan het oordeel van een internationaal gerechtshof moeten worden onderworpen.

03.03 Hugo Coveliers (VLD): De essentiële vraag is of een rechtsstaat zich kan veroorloven een verdachte van mededaderschap aan een driefoudige moord op onschuldige burgers, waarvoor bepaalde aanwijzingen bestaan, niet te onderwerpen aan een rechterlijke beslissing. Een verdrag van 1977 somt een aantal daden op die steeds als terroristisch worden beschouwd, ondermeer het gebruik van automatische wapens. Het gebruikte wapen zou halfautomatisch zijn, volgens onze classificatie. Dat was echter niet de bedoeling van de internationale wetgever. Bovendien blijkt uit de toelichting bij het verdrag, dat men of moet uitleveren, of beoordelen. De reden

considérations touchant à l'ordre public et à la sécurité nationale, n'étaient plus valables après l'Euro 2000.

Pourquoi le ministre a-t-il ignoré l'avis du commissaire général du 15 juin 2000 sur l'inopportunité de l'expulsion de Mme Erdal vers la Turquie ou un pays tiers? Est-on toujours à la recherche d'un pays tiers disposé à accueillir Mme Erdal? Pourquoi Mme Erdal est-elle toujours assignée à résidence? Pour combien de temps encore?

Les relations avec la Turquie ont-elles été troublées par cette affaire? Que fait la Belgique pour les normaliser? La Turquie essaiera-t-elle d'enlever Mme Erdal? Y a-t-il des indices d'une telle tentative? Notre pays tentera-t-il de traduire Mme Erdal en justice en Belgique?

03.02 Lode Vanoost (AGALEV-ECOLO): La décision de la Belgique de ne pas extraditer était effectivement une décision courageuse. La Belgique a refusé de céder aux pressions d'Ankara comme au chantage de la grève de la faim de madame Fehriye Erdal. Finalement, celle-ci a été libérée puis hébergée dans une habitation dont l'adresse est confidentielle.

L'association turque dont fait partie madame Erdal est un groupuscule extrémiste. Or, les actions extrémistes induisent inévitablement des réactions extrêmes. Les accusations portées par Ankara contre madame Erdal sont très graves. La Belgique ne peut dédaigner ces accusations. Il est toutefois évident qu'elle bénéficie de la présomption d'innocence tant qu'elle n'a pas été condamnée. Mais il est impossible actuellement de la juger en Belgique étant donné qu'ici, elle ne peut prouver son innocence. Les affaires de ce type devraient être portées devant une cour internationale.

03.03 Hugo Coveliers (VLD): La question fondamentale est de savoir, alors qu'il existe des indices précis, si un Etat de droit peut ne pas soumettre à une décision judiciaire une personne soupçonnée d'avoir participé à un triple meurtre perpétré contre des citoyens innocents. Un traité de 1977 énumère un certain nombre d'actes qui sont toujours qualifiés de terroristes, dont l'utilisation d'armes automatiques. Selon notre classification, l'arme utilisée dans le cadre de ce dossier appartiendrait à la catégorie des armes semi-automatiques. Ce n'est toutefois pas ce qu'a voulu le législateur international. En outre, il ressort des développements du traité qu'il faut soit

van de niet-uitlevering van mevrouw Erdal moet worden gezocht in het bestaan van de doodstraf in Turkije. Daarvoor heb ik alle begrip.

extrader, soit juger.. La non-extradition de Mme Erdal Fehriye s'explique par le fait que la Turquie applique toujours la peine de mort et je le comprends parfaitement.

La Belgique collabore-t-elle avec la Turquie pour recueillir de plus amples informations sur cette participation présumée à un triple meurtre ?

Wordt samengewerkt met Turkije om meer informatie te vergaren over het vermeende mededaderschap aan een driefoudige moord? Worden er nog andere pistes bewandeld? België mag geen toevluchtsoord worden voor gewelddadige terroristen. Heeft mevrouw Erdal haar medeleven betuigd aan de familieleden van de slachtoffers die haar terroristische organisatie maakte?

Explore-t-on d'autres pistes ? La Belgique ne doit pas devenir un repaire de terroristes violents. Mme Erdal a-t-elle adressé ses condoléances aux parents des victimes des attentats perpétrés par son organisation terroriste ?

03.04 Minister **Antoine Duquesne** : Mevrouw Erdal zegt dat België geen rechtsstaat is, maar zij wil er blijven.

03.04 **Antoine Duquesne**, ministre: Mme Erdal dit que la Belgique n'est pas un État de droit et souhaite y rester.

Op 4 april 2000 heb ik de principebeslissing genomen om het verblijf aan mevrouw Erdal te weigeren omdat zij door haar persoonlijkheid en haar antecedenten ontegensprekelijk een gevaar betekent voor de openbare orde of de nationale veiligheid. Dezelfde dag heb ik het voorafgaandelijk advies gevraagd van de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en staatslozen (CGVS) waardoor het verdere onderzoek van de asielaanvraag door het CGVS werd stopgezet. Op 26 mei heeft de Regering beslist de uitlevering te weigeren van mevrouw Erdal op grond van het politieke karakter van de feiten en de omstandigheid dat het ingeroepen uitleveringsmotief bestraft wordt met de doodstraf. Ik heb de beslissing genomen betrokkene huisarrest op te leggen en haar voorlopig ter beschikking te stellen van de regering, na een nieuw onderzoek van de situatie en intrekking van de eerste beslissing. Ingevolge het op 15 juni 2000 door de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en staatslozen verstrekt advies, heb ik uiteindelijk de beslissing genomen en aan mevrouw Erdal de weigering tot verblijf met bevel het grondgebied te verlaten, laten betekenen.

Le 4 avril 2000, j'ai pris la décision de principe de refuser le séjour à Mme Erdal pour le motif qu'elle représente incontestablement, par sa personnalité et ses antécédents, un danger pour l'ordre public ou la sécurité nationale.

J'ai, le même jour, sollicité l'avis préalable du Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (CGRA), ce qui met fin à l'examen de la demande d'asile par le CGRA.

Le 26 mai, le gouvernement a décidé de refuser l'extradition de Mme Erdal en se fondant sur le caractère politique des faits et sur la circonstance que le motif d'extradition invoqué est puni de la peine de mort.

J'ai pris la décision d'assigner l'intéressée à résidence et, ensuite, de mettre Mme Erdal à la disposition provisoire du gouvernement, après nouvel examen de la situation et retrait de cette première décision.

A la suite de l'avis donné par le Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides le 15 juin 2000, j'ai finalement pris et fait notifier à Mme Erdal la décision de refus de séjour avec ordre de quitter le territoire.

De uitvoering van deze beslissing werd bij hoogdringendheid geschorst door de Raad van State op 25 juli.

L'exécution de cette décision a été suspendue d'extrême urgence par le Conseil d'État le 25 juillet.

Bovendien verwierp de kamer van inbeschuldigingstelling van het hof van beroep van

En outre, la deuxième demande de mise en liberté avait été rejetée par la chambre des mises en

Gent de tweede aanvraag tot invrijheidsstelling van mevrouw Erdal pas nadat haar verblijfsaanvraag was geweigerd.

Nadat de raadkamer ook de derde aanvraag tot invrijheidsstelling van mevrouw Erdal had verworpen besloot ik op 16 oktober 2000 op humanitaire gronden mevrouw Erdal niet langer ter beschikking van de regering te stellen en haar voortaan onder huisarrest te plaatsen.

In tegenstelling tot wat de heer Van Hoorebeke beweert, is bij de beslissingname het advies van het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en staatslozen geheel gerespecteerd.

Mevrouw Erdal wordt niet naar Turkije uitgewezen. Ik blijf ervan overtuigd dat zij een gevaar voor de openbare orde en de nationale veiligheid betekent, niet tot de asielprocedure mag worden toegelaten, en in afwachting van haar verwijdering van het grondgebied onder huisarrest moet staan. De vrijlating van Mevrouw Erdal is bijgevolg uitgesloten.

Zolang de lopende gerechtelijke procedures niet beëindigd zijn, zal ik geen nieuwe beslissing nemen en mevrouw Erdal niet naar een ander land laten uitwijzen. Om als ontvangstland in aanmerking te komen, moet een staat de garantie bieden dat ze het Verdrag van Genève, het Europees Verdrag voor de bescherming van de Rechten van de mens, en elk ander internationaal verdrag met gelijkaardige gevolgen niet zal overtreden, zodat mevrouw Erdal er geen gedwongen uitwijzing riskeert.

De keuze van het ontvangstland evenals de gedwongen verwijdering naar dit land zullen het voorwerp kunnen uitmaken van een bezwaarschrift voor de Raad van State.

Ten slotte behoudt mevrouw Erdal de mogelijkheid zelf een ontvangstland te zoeken.

Over de beslissingen werd geen akkoord bereikt met de Turkse overheden.

Ik beschik niet over gegevens waardoor gesteld kan worden dat de relaties met Turkije zouden veranderd zijn, noch dat de Turkse overheden de ontvoering of het uit de weg ruimen van mevrouw Erdal zouden voorbereiden. De regering beschikt niet over de mogelijkheid mevrouw Erdal te laten berechten voor feiten die in Turkije zouden zijn gepleegd.

accusation de la cour d'appel de Gand le 20 juillet 2000, après la décision de refus de séjour.

Alors que la troisième demande de mise en liberté de Mme Erdal avait à nouveau été rejetée par la chambre du conseil, j'ai décidé, le 16 août 2000, pour des motifs humanitaires, de mettre fin à la mise à disposition du gouvernement et d'assigner dorénavant Mme Erdal à résidence.

L'avis du CGRA du 15 juin 2000 a été entièrement pris en compte dans le processus de prise de décision, contrairement à ce que prétend M. Van Hoorebeke.

Je reste persuadé que Mme Erdal représente un danger pour l'ordre public et la sécurité nationale et qu'elle doit se voir refuser l'accès à la procédure d'asile, être éloignée du territoire et être, dans l'intervalle, assignée à résidence.

Dès lors, la mise en liberté de Mme Erdal n'est pas envisageable.

Je ne prendrai pas de nouvelle décision et je ne procéderai pas à un éloignement vers un pays tiers tant que les procédures juridiques actuellement en cours n'auront pas abouti. Le pays tiers d'accueil éventuellement trouvé devra offrir des garanties suffisantes qu'il ne procèdera pas à un éventuel éloignement forcé de Mme Erdal au mépris tant de la Convention de Genève que de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales ou de toute autre convention internationale aux effets équivalents.

Le choix du pays d'accueil de même que l'éloignement forcé vers ce pays seront susceptibles de recours devant le Conseil d'État. Enfin, Mme Erdal conserve la possibilité de rechercher elle-même un pays d'accueil.

Les décisions prises n'ont pas fait l'objet d'un accord avec les autorités turques. Aucun élément ne me permet d'affirmer ni que les relations avec la Turquie seraient altérées, ni que les autorités turques prépareraient l'enlèvement ou la liquidation de Mme Erdal.

Le gouvernement n'a pas la possibilité de faire juger Mme Erdal pour des faits qui auraient été commis en Turquie.

La Belgique est, de plus, tenue par le principe de non-refoulement prévu à l'article 33 de la Convention de Genève et à l'article 3 de la

België is bovendien gehouden door het principe van niet-terugdrijving bepaald in artikel 33 van het verdrag van Genève en in artikel 3 van het Europees Verdrag voor de bescherming van de rechten van de mens en van de fundamentele vrijheden.

Binnen die beperkingen werden alle nodige maatregelen genomen zodat men niet kan aannemen dat België een toevluchtsoord is voor terroristen.

03.05 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): De situatie blijft ingewikkeld. Het strafdossier tegen Erdal werd in Turkije ingezien. Mevrouw Erdal houdt vol niet bij de feiten betrokken te zijn geweest. Toch oordeelt de minister over de zaak-Erdal. Na de uitspraak van de Raad van State waarbij de beslissing tot uitwijzing werd geschorst, stond mevrouw Erdal ter beschikking van de regering. Toch had de minister nog meer dan een maand nodig vooraleer haar uit de gevangenis te laten en op een geheim adres onder te brengen in afwachting van de uitspraken van de raadkamer en de kamer van inbeschuldigingstelling. Dat zo'n dossier aan een internationaal gerechtshof moet worden voorgelegd is niet ter zake, aangezien die procedure thans onmogelijk is.

03.06 Lode Vanoost (AGALEV-ECOLO): Eerst een rechtzetting. *De Morgen* blokletterde deze zomer: "Agalev wil Erdal vrij". Ik heb er enkel voor gepleit het arrest te vervangen door huisarrest, om humanitaire redenen.

België wordt zeker geen thuishaven voor terroristen. Er is vooreerst een verschil tussen veroordeelden en verdachten. Bovendien gaat het om zeer beperkte aantallen.

Aan een rechtsstaat moet voortdurend worden gewerkt. Deze zaak wordt in mijn ogen op een bevredigende manier afgehandeld. Anderzijds blijft het probleem dat de heer Coveliers aanhaalde overeind: of uitleveren, of oordelen. Het eerste gebeurt om duidelijke redenen niet, het tweede is in de huidige omstandigheden evenmin mogelijk.

03.07 Hugo Coveliers (VLD): De minister heeft rake dingen gezegd. Mevrouw Erdal mag zich gelukkig prijzen dat ze terecht kwam in een rechtsstaat als de onze.

Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales.

Dans ces limites, toutes les mesures nécessaires ont été prises, de sorte que l'on ne peut considérer que la Belgique soit un refuge pour terroristes.

03.05 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): La situation reste complexe. Le dossier pénal constitué à charge de Mme Erdal a été consulté en Turquie. Madame Erdal soutient qu'elle n'est pas impliquée dans les faits qui lui sont reprochés. Or, le ministre porte un jugement sur son cas. Après l'arrêt du Conseil d'Etat suspendant la décision d'expulsion, Mme Erdal était à la disposition du gouvernement. Or, il a encore fallu plus d'un mois au ministre pour la faire sortir de prison et l'héberger à une adresse confidentielle en attendant les décisions de la chambre du conseil et de la chambre des mises en accusation. La suggestion de porter cette affaire devant une cour internationale est hors de propos puisque cette procédure n'existe actuellement pas.

03.06 Lode Vanoost (AGALEV-ECOLO): Je souhaiterais tout d'abord apporter une rectification : contrairement à ce qu'on a pu lire dans le *Morgen* cet été, Agalev ne réclame pas la remise en liberté de Mme Erdal. J'ai uniquement demandé que, pour des raisons humanitaires, son arrestation soit commuée en assignation à résidence.

La Belgique ne constitue en aucun cas une terre d'asile pour terroristes. Il convient cependant d'établir une distinction entre coupables et suspects et, par ailleurs, le nombre des personnes concernées est très restreint.

Un Etat de droit se construit jour après jour. A mes yeux, l'affaire Erdal connaît actuellement une évolution favorable. Le problème soulevé par M. Coveliers demeure cependant entier : Mme Erdal doit-elle être extradée ou jugée ? La première piste a été écartée pour des raisons évidentes et la seconde est tout aussi difficile à mettre en œuvre dans les circonstances actuelles.

03.07 Hugo Coveliers (VLD): Le ministre a tenu des propos fort justes. Mme Erdal peut s'estimer heureuse de s'être retrouvée dans un Etat de droit comme le nôtre.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Mondelinge vraag van de heer Daniël Vanpoucke aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de communicatie tussen de federale minister en zijn Vlaamse collega nopens de politiehervorming" (nr. 2412)

04 Question orale de M. Daniël Vanpoucke au ministre de l'Intérieur sur "la communication entre le ministre fédéral et son collègue flamand en ce qui concerne la réforme des polices" (n° 2412)

04.01 **Daniël Vanpoucke** (CVP): De minister verklaarde in deze commissie op 28 juni dat de politiehervorming een budgettair neutrale operatie zou zijn voor de steden en gemeenten, en dat daarover reeds was overlegd met zijn Vlaamse collega van binnenlandse aangelegenheden. Minister Sauwens wees in zijn rondzendbrief van 17 juli aan de Vlaamse steden echter op de talrijke onbeantwoorde vragen ter zake.

04.01 **Daniël Vanpoucke** (CVP): Le ministre a déclaré le 28 juin, au sein même de notre commission, que la réforme des polices serait une opération budgétairement blanche pour les villes et communes et qu'il s'était déjà concerté à ce sujet avec son collègue flamand des Affaires intérieures. Toutefois, dans sa circulaire du 17 juillet, le ministre Sauwens a rappelé aux villes flamandes que nombre de questions restaient sans réponse en la matière.

Wanneer werd laatst overleg gepleegd met minister Sauwens? Wat werd afgesproken omtrent de additionele kosten voor de gemeenten? Zijn er ontwerpbesluiten in de maak inzake de minimale normen voor de politiezones? Werd het advies ingewonnen van de adviesraad van de burgemeesters?

Quand le ministre s'est-il concerté pour la dernière fois avec son homologue flamand, M. Sauwens ? Qu'a-t-il été convenu à propos des coûts additionnels à charge des communes ? Des projets d'arrêté sont-ils en préparation en ce qui concerne les normes minimales pour les zones interpolices ? A-t-on pris l'avis du conseil consultatif des bourgmestres ?

04.02 Minister **Antoine Duquesne** : Er was reeds meermaals overleg, laatst op 29 mei 2000. De rondzendbrief van 17 juli over de begrotingen houdt rekening met de conclusies van die laatste conferentie.

04.02 **Antoine Duquesne**, ministre : Nous nous étions déjà concertés à de multiples reprises, notre dernière rencontre datant du 29 mai 2000. Dans la circulaire du 17 juillet concernant les budgets, il est tenu compte des conclusions de ce dernier colloque.

Na afloop van de aan de gang zijnde begrotingsbesprekingen moeten nog toelichtingen worden verstrekt. In de komende weken zullen tal van beslissingen worden genomen en regelingen worden uitgewerkt. Honderdtwintig zones hebben gevraagd om in het systeem te worden opgenomen.

Des précisions doivent encore être apportées, notamment au terme du round budgétaire en cours. Dans les semaines qui viennent, beaucoup de décisions et de règlements vont être pris. Cent vingt zones ont demandé leur incorporation dans le processus.

De politiehervorming zal niet gebeuren op de rug van de gemeenten. In oktober zullen de normen inzake effectieven worden vastgelegd. Over de overplaatsingen van het aantal manschappen van de rijkswachbrigades werd reeds beslist op 28 april. De overplaatsing zelf zal bij KB worden geregeld. Het advies van de burgemeesters zal te gepasten tijde worden ingewonnen, via de adviesraad van burgemeesters.

La réforme des polices ne se fera pas au détriment des communes. Les normes en matière d'effectifs seront fixées au mois d'octobre. Une décision a déjà été prise le 28 avril dernier concernant les mutations des effectifs des brigades de gendarmerie. La mutation en tant que telle sera réglée par arrêté royal. On demandera l'avis des bourgmestres en temps opportun par l'entremise du Conseil consultatif des bourgmestres.

Het is niet makkelijk om de eenvoudige technische formule te vinden waarmee die doelstelling kan worden bereikt, maar het is nu nog maar een kwestie van dagen.

Trouver la formule technique simple pour atteindre cet objectif n'est pas facile, mais il s'agit maintenant d'une question de jours.

04.03 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Zal de politiehervorming werkelijk op 1 januari 2001 van start gaan?

04.03 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): La réforme des services de police prendra-t-elle vraiment cours le 1er janvier 2001 ?

04.04 Minister Antoine Duquesne : De geruchtenmolen draait op volle toeren, wat inhoudt dat tal van beslissingen zullen moeten worden genomen.

04.04 Antoine Duquesne , ministre: Il y a beaucoup de bruits qui courent et beaucoup de canards volent à basse altitude, ce qui explique que beaucoup de décisions doivent être prises.

04.05 Daniël Vanpoucke (CVP): De minister antwoordde concreet op mijn eerste en derde vraag. De minister verwees op mijn tweede vraag naar een overleg met minister Sauwens in mei. Blijkbaar is er nog steeds geen duidelijkheid over de additionele kosten van de politiehervorming. Of vallen deze niet onder zijn bevoegdheid?

04.05 Daniël Vanpoucke (CVP): Le ministre a fourni une réponse concrète à mes première et troisième questions. Quant à ma deuxième question, il s'est référé à la concertation avec M. Sauwens en mai dernier. On ignore manifestement toujours quels seront les coûts additionnels de la réforme des services de police. Ou cette question ne relève-t-elle pas des compétences du ministre ?

04.06 Minister Antoine Duquesne : U zal daar in de komende dagen een antwoord op krijgen.

04.06 Antoine Duquesne , ministre: Il vous sera répondu dans les prochains jours.

04.07 Daniel Vanpoucke (CVP): Vragen in het Vlaams Parlement of instructies van de Vlaamse minister aan de gemeenten zullen dus uitsluitend moeten brengen.

04.07 Daniel Vanpoucke (CVP): Il faudra donc obtenir une réponse par le biais de questions posées au Parlement flamand, ou d'instructions données par le ministre flamand aux communes.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 Mondelinge vraag van de heer Marcel Hendrickx aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de organisatie van kienavonden" (nr. 2418)

05 Question orale de M. Marcel Hendrickx au ministre de l'Intérieur sur "l'organisation de soirées 'bingo'" (n° 2418)

05.01 Marcel Hendrickx (CVP): Artikel 1 van de wet van 31 december 1851 bepaalt dat kien spelen behoren tot de loterij en verboden zijn. Dat wordt bevestigd door een arrest van het Hof van Cassatie van 1993. Een rondzendbrief van 1996 legt de vinger op een aantal misbruiken en somt de voorwaarden op waaronder uitzonderingen kunnen worden toegestaan. Vzw's kunnen éénmaal per jaar de toestemming krijgen om een kienavond te organiseren. Heel wat verenigingen hebben dat statuut echter niet.

05.01 Marcel Hendrickx (CVP): Aux termes de l'article 1er de la loi du 31 décembre 1951, les jeux de bingo font partie des loteries et sont interdits, ce que confirme un arrêt de la Cour de cassation de 1993. Une circulaire de 1996 met en évidence un certain nombre d'abus et énumère les conditions nécessaires à l'octroi d'une dérogation. Ainsi, les asbl peuvent notamment obtenir une fois par an l'autorisation d'organiser une soirée « bingo ». De nombreuses associations ne possèdent toutefois pas le statut d'asbl.

Kan een versoepeling worden overwogen voor bepaalde gekende en erkende verenigingen, via een rondzendbrief?

La réglementation pourrait-elle être assouplie par le biais d'une circulaire à l'intention de certaines associations connues et reconnues ?

05.02 Minister **Antoine Duquesne** : Om misvattingen te voorkomen heeft mijn voorganger op 30 oktober 1996 een rondzendbrief over de kienspelen uitgevaardigd.

In bepaalde gemeenten wordt de organisatie van die kienavonden toevertrouwd aan zogenaamde "promotoren" die 70 tot 80 % van de winsten innen, en dit ten nadele van de verenigingen. Een versoepeling van de door mijn voorganger opgelegde normen is niet wenselijk. Er werd nog geen formule gevonden die de echte organisatoren van zulke kienavonden geen nadeel zou berokkenen.

05.03 **Marcel Hendrickx** (CVP): Er zijn tal van misbruiken. Die verenigingen die ernstig werken, zouden we echter kunnen ondersteunen door een toestemming te verlenen.

Het incident is gesloten.

06 **Mondelinge vraag van mevrouw Leen Laenens aan de minister van Binnenlandse Zaken over "een interne enquête van de rijkswacht" (nr. 2441)**

06.01 **Leen Laenens** (AGALEV-ECOLO): Toen een krant titelde dat tegenstanders van het neo-liberalisme als terroristen kunnen worden verdacht, voelde ik me persoonlijk geviséerd. De krant haalde haar informatie uit een interne rijkswachtenquête. Gaat de rijkswacht hier zijn boekje niet te buiten? Volstaat het om kritisch te staan tegenover het wereldkapitalisme om reeds verdacht te worden? Wordt de wet op de privacy en de informatiegaring hier niet overschreden?

06.02 Minister **Antoine Duquesne** : Het onderzoek heeft tot doel een methodologie uit te testen om nieuwe fenomenen op een meer wetenschappelijke manier te kunnen opsporen om de overheden toe te laten pertinente beleidsprioriteiten te bepalen. Het onderzoek vertrekt van de belangrijkste verschijnselen inzake onveiligheid. Binnen elke rubriek wordt een aantal nieuwe fenomenen of nieuwe aspecten van fenomenen indicatief opgesomd.

Nooit worden gepersonaliseerde gegevens opgevraagd. Het voorbeeld van de 'anti-kapitalistische' beweging werd onder meer vermeld

05.02 **Antoine Duquesne** , ministre : Le 30 octobre, 1996 mon prédécesseur a rédigé une circulaire sur les jeux de bingo pour éviter les abus. (

L'organisation de ces jeux est confiée, dans certaines communes, à de soi-disant « promoteurs de bingo » qui empochent 70 à 80% des gains et ce, au détriment des associations. Il n'est pas souhaitable d'assouplir les normes imposées par mon prédécesseur.

La formule qui ne porterait pas atteinte aux véritables organisateurs de jeux de bingo n'a pas encore été trouvée.

05.03 **Marcel Hendrickx** (CVP): Les abus sont légion. Les associations sérieuses devraient néanmoins être soutenues par l'octroi d'une autorisation.

L'incident est clos.

06 **Question orale de Mme Leen Laenens au ministre de l'Intérieur sur "une enquête interne de la gendarmerie" (n° 2441)**

06.01 **Leen Laenens** (AGALEV-ECOLO): Je me suis sentie personnellement visée en lisant dans un journal que les opposants au néo-libéralisme pouvaient être suspectés de terrorisme. Le journal en question avait puisé ses informations dans une enquête interne de la gendarmerie. La gendarmerie n'outrepasse-t-elle pas là ses compétences ? Suffit-il de s'opposer au capitalisme mondial pour être suspect ? Ne s'agit-il pas d'une atteinte à la loi sur la protection de la vie privée et la collecte d'informations ?

06.02 **Antoine Duquesne** , ministre: L'enquête a pour objectif de tester une méthode visant à rechercher les nouveaux phénomènes de manière plus scientifique afin de permettre aux autorités de définir les priorités pertinentes.

L'enquête se base sur les phénomènes d'insécurité les plus importants. Pour chaque rubrique, quelques nouveaux phénomènes ou nouveaux aspects sont cités à titre indicatif.

En aucune manière, des données personnalisées ne sont demandées. L'exemple du mouvement anti-capitaliste a été pris suite aux perturbations graves

omwille van de ernstige ordeverstoring in Seattle.

Het beeld dat sommigen van dit onderzoek hebben geschetst is ongenueanceerd en houdt geen rekening met de context. Deze methode is niet gericht op personen en maakt het mogelijk de fenomenen weloordacht te benaderen.

06.03 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Die lijsten zullen bepaalde prioriteiten omvatten. Daarnaast moet er rekening mee worden gehouden dat enkele tientallen heethoofden de vreedzame actie van de meerderheid in een slecht daglicht kunnen plaatsen, zoals in Praag het geval was.

06.04 Minister Antoine Duquesne : Wij zijn hier niet in Praag.

Een manifestatie moet op een contract steunen. Als er gehelmde en gemaskerde figuren mee in de manifestatie oplopen, is dat contractbreuk. De openbare orde moet gehandhaafd worden.

Het incident is gesloten.

07 Mondelinge vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Binnenlandse Zaken over "het toezicht bij de betogingen" (nr. 2459)

07.01 Zoé Genot (AGALEV-ECOLO): Een rijkswachthelikopter met bewakingscamera is tijdens de slotmeeting van de tegenmanifestaties naar aanleiding van de recente UNICE-top in Brussel de hele tijd boven de Magdalenazaal blijven hangen, waar de meeting plaatsvond. Op grond van welke criteria wordt bepaald welke middelen de politie inzet tijdens manifestaties ? Hoeveel heeft die hele bewakingsopdracht gekost ?

Moet de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer niet op de hoogte worden gebracht van de redenen waarom gefilmd werd ? Als dat gebeurd is, om welke redenen is er gefilmd ? Hoe werden de evenredigheidscriteria op grond waarvan het systeem werd gebruikt, beoordeeld ? Hoelang worden de beelden bewaard ? Op welke voorwaarden mogen mensen beelden waarop ze zelf staan, bekijken ?

de l'ordre public à Seattle.

L'image que certains ont donné de cette enquête n'est pas nuancée et se situe en dehors de son contexte.

Cette démarche n'est pas un ciblage personnel et permet d'envisager les phénomènes de manière réfléchie.

06.03 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Ces listes comporteront certaines priorités. Par ailleurs, il ne faut pas oublier que quelques dizaines de têtes brûlées ternissent l'action pacifique menée par la majorité, comme ce fut le cas à Prague.

06.04 Antoine Duquesne , ministre (*en français*): Nous ne sommes pas à Prague.

Une manifestation doit reposer sur un contrat. Quand il y a des personnes casquées et masquées dans des manifestations, le contrat est rompu et il faut sauvegarder l'ordre public.

L'incident est clos.

07 Question orale de Mme Zoé Genot au ministre de l'Intérieur sur "la surveillance des manifestations" (n° 2459)

07.01 Zoé Genot (ECOLO-AGALEV): Un hélicoptère de la gendarmerie, équipé d'une caméra de surveillance, est resté en position stationnaire au-dessus de la salle de la Madeleine, pendant que s'y déroulait le meeting qui clôturait les contre-manifestations organisées à l'occasion du récent sommet de l'Unice à Bruxelles.

Quels sont les critères déterminant les moyens policiers à mettre en œuvre lors de manifestations ? Quel a été le coût de cette mission de surveillance ? Ne faut-il pas communiquer les motifs du filmage réalisé à la Commission de sauvegarde de la vie privée ? S'il y a eu communication, quels en ont été les motifs ? Comment a-t-on évalué les critères de proportionnalité qui ont présidé à l'usage de ce système ? Combien de temps les images vont-elles être archivées ? Quelles sont les circonstances et conditions dans lesquelles les personnes auront l'autorisation de consulter les images dans lesquelles elles figurent ?

07.02 Minister **Antoine Duquesne** : Men moet er maar eens mee ophouden een politieman of rijkswachter verdachter te vinden dan een gehelmde manifestant met een ijzeren staaf in de hand. Men mag ook niet vervallen in fantasterij : er werden geen foto's genomen tijdens die manifestatie, waarop het aantal betogers op 800 geschat werd.

De verantwoordelijken van de ordediensten hebben niet gevraagd dat een helikopter werd ingezet. Een helikopter van de rijkswacht hield wel verplaatsingen van bepaalde groepen voor de openingswedstrijd van Euro 2000 in de gaten. Er werden geen beelden opgenomen. Het is spijtig dat die vergadering op dezelfde dag als die van de wedstrijd plaatsvond.

07.03 **Zoé Genot** (AGALEV-ECOLO): Het tekort aan middelen van de ordediensten in sommige omstandigheden staat in schril contrast met de middelen die bij "familiale" manifestaties worden ingezet. Overigens geloof ik u niet wanneer u beweert dat er geen foto's vanuit de helikopter werden genomen.

07.04 Minister **Antoine Duquesne** : Ik zat niet in die helikopter, maar ik geloof niet dat de commandant van de rijkswacht mij voorliegt. U schaadt het imago van ons land. Ik denk niet dat wij in een politiestaat leven.

07.05 **Zoé Genot** (AGALEV-ECOLO): Is het relevant om zoveel middelen in te zetten op het ogenblik dat men zich bezint over de verdeling van de kosten op het gebied van de ordehandhaving ?

Het incident is gesloten.

08 **Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Binnenlandse Zaken over "een permanente eenheid van de civiele bescherming in Limburg" (nr. 2460)**

08.01 **Jo Vandeurzen** (CVP): Bij een seveso-oefening op 2 september in Paal-Beringen werd het provinciaal rampenplan voor Limburg opgestart, maar liet de civiele bescherming verstek gaan. De civiele bescherming kwam pas opdagen toen de oefening allang was afgeblazen door de provinciegouverneur.

07.02 **Antoine Duquesne** , ministre: Avant toute chose, il faut que l'on cesse de considérer qu'un policier ou un gendarme est plus suspect qu'un manifestant casqué et armé d'une barre de fer. Par ailleurs, il ne faut pas fantasmer. Il n'y a pas eu de prise de photos lors de cette manifestation, dont le nombre de participants a été évalué à 800.

Les responsables des services d'ordre n'ont pas demandé le concours d'un hélicoptère. Il y a bien eu un hélicoptère de la gendarmerie mais pour surveiller les déplacements de groupes avant le match inaugural de l'Euro 2000. Aucune image n'a été enregistrée. Il est dommage que cette réunion se soit tenue le jour même de ce match.

07.03 **Zoé Genot** (ECOLO-AGALEV): Quand on voit que l'ordre public manque de moyens dans certaines circonstances, on est étonné de voir le déploiement de certains moyens lors de manifestations familiales. Par ailleurs, je ne vous crois pas quand vous dites qu'il n'y a pas eu de photos prises de l'hélicoptère.

07.04 **Antoine Duquesne** , ministre: Je n'étais pas dans l'hélicoptère et je suis porté à croire que le Commandant de la gendarmerie ne me ment pas. Vous faites beaucoup de tort à l'image de notre pays. Je crois que nous ne vivons vraiment pas dans un État policier.

07.05 **Zoé Genot** (ECOLO-AGALEV): Est-il pertinent de déployer autant de moyens à une époque où on s'interroge sur la répartition des coûts dans le domaine du maintien de l'ordre ?

L'incident est clos.

08 **Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de l'Intérieur sur "une unité permanente de la protection civile au Limbourg" (n° 2460)**

08.01 **Jo Vandeurzen** (CVP): A l'occasion d'un exercice Seveso effectué le 2 septembre dernier à Paal-Beringen, le plan-catastrophe pour la province du Limbourg a été mis en œuvre mais la protection civile n'était pas au rendez-vous. Elle ne s'est présentée qu'après que la gouverneur ai décrété la fin de l'exercice.

Reeds in 1996 besliste de regering een nieuwe eenheid van de civiele bescherming op te richten op de mijnterreinen van Beringen. Zal die permanente eenheid er komen? Waar en wanneer? Welke criteria zijn bepalend bij de keuze van de vestigingsplaats? Welke timing en middelen worden gehanteerd?

08.02 Minister **Antoine Duquesne**: De Ministerraad besliste op 28 juni 1996 in de provincie Limburg een operationele eenheid van de civiele bescherming op te richten.

Ik wil ervoor zorgen dat die beslissing zo snel mogelijk wordt uitgevoerd.

De oprichting van een operationele eenheid past in de hervorming van de civiele bescherming, die ervoor zorgt dat de brandweerdiensten en operationele diensten van de civiele bescherming elkaar beter aanvullen.

De concrete uitvoering is de taak van de minister die voor de Regie der gebouwen bevoegd is. Mijn diensten hebben echter verscheidene mogelijkheden geëvalueerd. Daarbij gingen zij ervan uit dat de operationele eenheid zo snel mogelijk de meest gevaarlijke en minst in te schatten gevaren moet kunnen bestrijden, en dat niet alleen in de provincie Limburg maar ook in het oosten van de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant.

Ik zal minister Daems de resultaten van dit onderzoek bezorgen, evenals het bouwplan dat mijn administratie maakte. Mijn ministerie is verantwoordelijk voor de inrichting van de gebouwen en hun materiële uitrusting. De hiervoor vereiste kredieten zijn nu beschikbaar. Voorts wordt de personeelsformatie uitgebreid.

De heer Daems zal met mij voor één van de twee in overweging genomen vestigingen kiezen.

08.03 **Jo Vandeurzen** (CVP): Klopt het dat het verslag aanwezig is bij minister Daems?

08.04 Minister **Antoine Duquesne**: Het wordt hem heel binnenkort bezorgd. Zodra de keuze is gemaakt, wordt alles in het werk gesteld om het project in praktijk te brengen.

Het incident is gesloten.

De openbare vergadering wordt gesloten om 16.24 uur.

Le gouvernement avait décidé dès 1996 de créer une nouvelle unité de la protection civile sur la zone minière de Beringen. Cette unité permanente verra-t-elle le jour ? Où et quand sera-t-elle installée ? Quels critères seront déterminants pour le choix du lieu ? Quel calendrier a été arrêté et quels moyens seront mis en œuvre ?

08.02 **Antoine Duquesne**, ministre: Le Conseil des ministres du 28 juin 1996 a décidé la création d'une unité opérationnelle de la protection civile pour la province de Limbourg.

J'ai l'intention de faire exécuter cette décision le plus rapidement possible.

La mise sur pied d'une unité opérationnelle s'inscrit dans l'objectif des plans de réforme pour la sécurité civile, axée sur la complémentarité entre les services d'incendie et les services opérationnels de la protection civile.

La réalisation concrète revient au ministre ayant la Régie des bâtiments dans ses attributions. Néanmoins, mes services ont évalué plusieurs possibilités, dans l'objectif de rencontrer le plus rapidement possible les risques les plus dangereux et les moins prévisibles, non seulement pour la province de Limbourg, mais également pour l'Est des provinces d'Anvers et de Brabant flamand.

Je transmettrai les résultats de cet examen ainsi que le programme de construction établi par mon administration au ministre Daems.

Par ailleurs, l'aménagement des bâtiments et l'équipement en matériel est à charge de mon département. Les crédits à y allouer sont disponibles et une extension du cadre sera réalisée.

Il appartiendra à M. Daems de faire avec moi un choix entre les deux sites actuellement envisagés.

08.03 **Jo Vandeurzen** (CVP): Est-il exact que le ministre Daems est déjà en possession du rapport ?

08.04 **Antoine Duquesne**, ministre: Il va partir. Dès que le choix aura été fait, on mettra tout en œuvre pour rendre le projet effectif.

L'incident est clos.

La réunion publique est levée à 16.24 heures

